

DFS årsberetning 2012

Bestyrelsens beretning, beretninger fra råd og nævn, udvalg og arbejdsgrupper, medlemsorganisationer, vedtægter

---

Indholdsfortegnelse

1. Bestyrelsens skriftlige beretning	5
I. Strategi	5
II. Interessevaretagelse.....	6
III. Livslang læring	8
IV. Demokrati og aktivt medborgerskab	10
V. Innovation.....	12
VI. Medlemsservice	13
VII. Kommunikation.....	15
VIII. Internationalt organisationsarbejde	17
IX. Internt	18
2. Bestyrelsen, interne udvalg og arbejdsgrupper	20
Bestyrelsen.....	20
Interne udvalg og arbejdsgrupper	21
3. Beretninger fra råd, nævn og udvalg	22
Fælles mandat for folkeoplysningsrepræsentanter	22
Beretninger fra råd, nævn og udvalg	23
Repræsentationer nationalt.....	32
Repræsentant i internationale organisationer	33
Internationale tillidsposter	33
4. Medlemsorganisationer	34
Medlemsorganisationer, adresseliste	34
Partnerorganisationer, adresseliste.....	36
Medlemsorganisationer, antal delegerede	37
5. Vedtægter for Dansk Folkeoplysnings Samråd	38
6. Forretningsorden - repræsentantskabsmødet	41

Beretning for DFS' virksomhed 2012

1. Bestyrelsens skriftlige beretning

I. Strategi

1. Strategi 2012-2017

Tilbage i december 2010 besluttede bestyrelsen at igangsætte et arbejde med at udvikle en flerårig strategi for DFS. Arbejdet blev gennemført i løbet af 2011 og byggede på de foregående års strategiske arbejde.

Et forslag til en femårig strategi blev præsenteret ved DFS' nytårskur i januar 2012 og vedtaget af repræsentantskabet den 12. april 2012. Strategien indeholder en analyse af DFS' strategiske situation og består af følgende fire indsatsområder:

- DFS vil varetage medlemmernes interesser over for beslutningstagerne.
- DFS vil yde relevant medlemservice af høj kvalitet.
- DFS vil medvirke til innovation og udvikling af folkeoplysningen.
- DFS vil være en aktiv folkeoplysningspolitisk samfundsdebattør.

For hvert område er der sat en målsætning som pejlemærke for den femårige periode.

Til at realisere strategien udarbejder bestyrelsen hvert år en handlingsplan, der mere konkret sætter et fokus og nogle målsætninger for det enkelte år, og som indeholder en liste over planlagte projekter og andre opgaver, der skal iværksættes for at nå målsætningerne. Princippet i såvel strategi som handlingsplaner er, at vi "asfalterer, mens vi kører", dvs. at planlægningen skal være så tilpas fleksibel, at vi kan tilpasse os ændringer i omgivelserne og gribe de muligheder, der måtte vise sig.

2. Handlingsplan 2012

Handlingsplanen for 2012 havde særligt fokus på:

- Interessevaretagelse over for kommunerne. DFS har i årets løb arbejdet med at understøtte de lokale samråd i deres interessevaretagelse over for kommunerne og

har taget initiativ til et netværk af medlemsorganisationer, der arbejder særskilt med adgang til egnede lokaler.

- Kommunikation og præsentation af medlemstilbud. DFS har i årets løb gennemført en undersøgelse af tilfredshed med og ønsker til medlemstilbud fra DFS og har arbejdet på en standardisering af tilbuddene på IT-området og inden for kursusdelen. Der udestår fortsat et arbejde med præsentation af tilbuddene på hjemmeside og i pjeceform.
- Kompetenceudvikling inden for innovation og afprøvning af nye møde- og konferenceformer. DFS deltog med flere bestyrelsesmedlemmer og ansatte på en konference om innovation i Oslo. Innovation var også emnet for årets medlemskonference. Desuden har DFS afprøvet forskellige medier og mødeformer både på repræsentantskabsmødet i 2012, på Folkemødet i juni og på medlemskonferencen.
- Bedre brug af repræsentanter i bestyrelser, udvalg mv. og at sætte en dagsorden ved hjælp af bl.a. Kredsen og Folkemødet (mere om de to aktiviteter senere i beretningen). Repræsentanterne har været samlet to gange i 2012 med det formål at udveksle erfaringer og udarbejde et fælles mandat for sit virke. Fremover mødes dette netværk en gang årligt.
- Arbejdet med tænketanken Kredsen har medvirket til at folkeoplysningen er kommet højere op på dagsordenen, primært i kraft af Kredsen medlemmer, og ikke mindst på Folkemødet på Bornholm i juni 2012. Det ventes at Kredsen arbejde også vil sætte sit præg på Kulturministeriets kommende konference om folkeoplysning. DFS' partnerskab med arrangørerne af Folkemødet og medlemsorganisationernes aktiviteter medvirkede også til at synliggøre folkeoplysningen. I sommeren

Forslaget til ny 5-årig strategi blev lanceret i januar 2012.

2012 involverede DFS sig desuden i projekt RessourceDanmark under Mandag Morgen, hvilket har medvirket til at synliggøre folkeoplysningen i en velfærdsdagsorden.

3. Ny økonomisk strategi

Strategien for 2012-2017 indeholder også et afsnit om ressourcer. Her skrives det, at strategien er ambitiøs og ikke kan nås med eksisterende ressourcer – pekuniære såvel som menneskelige. Derfor skal de strækkes og suppleres.

Dertil kommer en ændring i praksis omkring puljerne. Tidligere er de uforbrugte midler i puljerne gået til en særlig reservepulje, hvis midler er blevet anvendt til finansiering af aktiviteter i sekretariatet. Fremover vil de blive i den oprindelige pulje og uddeles året efter. Konsekvensen er færre midler til sekretariatets arbejde med fælles projekter.

DFS har i løbet af 2011 og 2012 arbejdet med en mere systematisk projektstyring og dermed en mere bevidst ressourcestyring.

I efteråret 2012 lagde bestyrelsen en ny femårig strategi for at øge den eksterne og interne finansiering af DFS' aktiviteter. Strategien indeholder en målsætning om at øge den eksterne finansiering såvel som en øget medfinansiering fra medlemsorganisationerne. Målet er en ekstern finansiering på ca. 800.000 kr. i 2017, hvilket er omkring dobbelt så meget som budgetteret med i 2013.

Det er en omstilling, der er blevet grundlagt i 2012, og som videreføres de kommende år. DFS har i øjeblikket en stor egenkapital, hvoraf en del vil blive brugt på denne omstilling. Der planlægges derfor med faldende underskud i 2013-2015, hvorefter der igen vil være årlige driftsoverskud. Strategien evalueres medio 2014 med henblik på at sikre, at vi er på rette spor.

II. Interessevaretagelse

1. Principper for DFS' arbejde med interessevaretagelse

I marts 2012 drøftede bestyrelsen forholdet mellem DFS' arbejde med interessevaretagelse og den interessevaretagelse, medlemsorganisationerne selv varetager.

Baggrunden for drøftelsen var, at interessevaretagelse er et af de fire indsatsområder i DFS' Strategi 2012-2017, og at der i forskellige situationer har været uklarhed om rollefordelingen mellem DFS og medlemsorganisationerne. Bestyrelsen vedtog fem principper for interessevaretagelsen i DFS:

1. DFS som organisation – repræsenteret ved bestyrelse og sekretariat – har som en hovedopgave at drive interessevaretagelse, jf. Strategi 2012-2017. DFS kan og skal derfor tage selvstændigt initiativ til at mødes med relevante personer og udtale sig i relevante sammenhænge. Interessevaretagelsen skal naturligvis ske til gavn for medlemsorganisationerne, og DFS skal koordinere sin interessevaretagelse med relevante medlemsorganisationer.

2. Bestyrelsen lægger den overordnede linje i interessevaretagelsen. Inden for rammerne af denne linje kan sekretariatet selvstændigt forestå interessevaretagelsen. I praksis betyder det, at sekretariatet kan udtale sig på organisationens vegne i forbindelse med møder med eksterne, i høringssvar, i offentlige medier mv. i sager, hvor der ikke er tvivl om bestyrelsens linje, eller i sager, der er uproblematisk i forhold til medlemsorganisationernes interesser.

3. Alle medlemsorganisationer er naturligvis i deres gode ret til at drive interessevaretagelse til gavn for eget område og eget felt. Når de enkelte medlemsorganisationer driver interessevaretagelse, der berører andre medlemsorganisationers felt eller emner af overordnet interesse for DFS, bør de koordinere med de relevante organisationer.

4. Koordineringen kan have forskellige grader. I sin mest udstrakte form kan det ske i form af en egentlig inddragelse i en fælles indsats. I mere moderat form kan det ske ved en drøftelse med eller høring af relevante organisationer og i sin mest enkelte form blot ved orientering.

5. Personer, der er valgt som repræsentanter for DFS i forskellige fora og sammenhænge, er forpligtede til at præsentere sig som sådan og primært at varetage fælles/DFS' interesser.

2. Folketing og regering

Efter nytår fortsatte bestyrelsens og sekretariatets indsats for at komme i dialog med det nyvalgte folketing og de nye ministre, især kulturminister Uffe Elbæk (folkeoplysningsloven og højskolerne) og børne- og undervisningsminister Christine Antorini (øvrige folkeoplysende uddannelsesaktiviteter).

Repræsentanter for bestyrelsen og sekretariatet afholdt i første tredjedel af året møder med en række ordførere. Socialdemokratiets kulturordfører, Flemming Mortensen, deltog i en del af et bestyrelsesmøde. I februar havde en DFS-delegation et møde med kulturministeren og hans embedsmænd, og børne-

Undervisningsminister Christine Antorini talte på DFS' repræsentantskabsmøde i april 2012.

og undervisningsministeren talte på repræsentantskabsmødet i april. Ved disse lejligheder havde vi mulighed for at præsentere en række sager af interesse for DFS og medlemsorganisationerne og diskutere dem med politikerne. Parallelt med dette var sekretariatet i løbende kontakt om små og store sager med embedsmænd i de to ministerier. Det samme gjaldt i mindre omfang de tre andre ministerier, der er relevante for folkeoplysningen: Socialministeriet (det frivillige arbejde), Beskæftigelsesministeriet (beskæftigelsesrelaterede kurser) og Uddannelsesministeriet (Nordisk Ministerråds og EU's støtteprogrammer til folkeoplysning).

For DFS er det vigtigt, at kulturministeren har godt kendskab og en positiv tilgang til folkeoplysningen. Derfor fulgte vi mødet med ministeren op med et arrangement på den årlige medlemskonference på Kollekolle. Her var Uffe Elbæk i dialog med repræsentanter fra syv medlemsorganisationer, der alle er involveret i nyskabende projekter.

I ministeriernes forvaltninger er der hyppige rokader mellem de forskellige områder. Derfor er det en løbende opgave for sekretariatet at informere og etablere forbindelser til de relevante ministerie-ansatte. I november måned inviterede sekretariatet embedsmænd fra alle fem ministerier til et informationsarrangement hos DFS. Ud over at informere om folkeoplysningen og DFS' arbejde, var formålet at forbedre kommunikationen og samarbejdet mellem embedsmænd i forskellige ministerier, der arbejder med vores områder – ofte i gråzoner. Invitationen og mødet blev mødt med stor tilfredshed, og det er derfor planen at gentage det i 2013.

De fleste af de temaer, DFS har rejst over politikere og embedsmænd, er behandlet i andre afsnit i denne beretning:

- Fleksuddannelsen
- Aftenskolernes økonomi og kommunernes folkeoplysningspolitik
- Anden opfølgning af det nationale folkeoplysningsudvalgs anbefalinger, herunder Dialogforum
- Forberedende Voksenundervisning og Ordblindeundervisning, herunder driftsoverenskomster, tilsyn og statistik
- Udvikling og innovation i folkeoplysningen, herunder bidraget til aktivt medborgerskab og sammenhængskraft, samt lokale og nationale partnerskaber
- Fremtiden for EU's støtteprogram for folkeoplysning: Grundtvig-programmet
- Det frivillige folkeoplysende arbejdes placering og betingelser.

Derudover har sekretariatet i 2012 intensiveret det traditionelle arbejde med at afgive hørings svar til alt, hvad folkeoplysningen har en holdning til, og ikke kun til de lovforslag, hvor vi automatisk bliver inviteret.

Året endte med endnu en udskiftning på ministerfronten. Marianne Jelved overtog posten som kulturminister. Hermed fik vi en minister på området, som vi i forvejen har tæt kontakt til, bl.a. gennem arbejdet i Kredsen. Hun markerede da også sin tiltrædelse ved meget stærkt at understrege sin interesse for folkeoplysningen.

3. Lokale samråd og kommunal folkeoplysningspolitik

DFS inviterede i foråret 2012 til fem regionale konferencer. Målgruppen var lokale bestyrelsesmedlemmer og ledere i DFS' medlemsorganisationer med interesse for lokal folkeoplysningspolitik samt medlemmer af de kommunale folkeoplysningsråd. Oplægsholdere var Jesper Højberg Christensen, Thomas Bach og Steffen Hartje.

Desværre var interessen for møderne meget ringe, og kun mødet i Roskilde i april blev gennemført.

I den efterfølgende evaluering viste det sig, at der lokalt ikke arbejdes ret meget med interessevaretagelse, og at der mange steder ikke er erfaring med at spille sammen med kommunerne. Derfor opleves der heller ikke noget behov for en DFS-indsats på området.

En undergruppe under bestyrelsen, Styregruppen, besluttede på denne baggrund at slå et slag for lokal interessevaretagelse på tre niveauer:

- Landsorganisationerne i styregruppen (oplysningsforbundene, Folkeuniversitetet og Daghøjskoleforeningen) skal rejse opmærksomhed hos egne lokale aktører.
- DFS har i efteråret 2012 i samarbejde med Fritid & Samfund udarbejdet lister over medlemmerne i de lokale samråd og aftenskolerepræsentanter i de kommunale folkeoplysningsudvalg. Samtidig har man afholdt møder i Odense og i København med repræsentanter for de lokale samråd i de to områder. På møderne har de lokale folk orienteret om deres dagligdag og deres forhold til den lokale kommune. På møderne har DFS præsenteret udkast til en pjece om lokal interessevaretagelse overfor kommunen og fået en række forslag til forbedringer. Den færdige pjece forventes udsendt i februar 2013.
- Endelig planlægges en konference i foråret 2013 om folkeoplysning som en ressource i kommunerne.

4. Dialogforum for Folkeoplysning

Med baggrund i et forslag i rapporten fra regeringens folkeoplysningsudvalg oprettede daværende undervisningsminister Tina Nedergaard Dialogforum for Folkeoplysning. Dialogforum nåede at have to møder, inden regeringen skiftede i 2011, og folkeoplysningsområdet blev flyttet til Kulturministeriet.

I dette regi blev der holdt et tredje møde i Dialogforum i foråret 2012 med deltagelse af daværende kulturminister Uffe Elbæk. Dialogforum havde intet mandat og intet kommissorium, og det var meget uklart, hvilken opgave eller hvilket formål forummet havde.

I løbet af sommeren 2012 besluttede kulturministeren at nedlægge forummet til fordel for en mere ad hoc dialog med folkeoplysningsområdet, som skal finde sted i form af årlige seminarer og lignende.

5. Videncenter for Folkeoplysning

Beslutningen om at oprette et Videncenter for Folkeoplysning var et resultat af rapporten fra regeringens folkeoplysningsudvalg i 2010. Den tidligere regering afsatte 6 mio. kr. til formålet. Etableringen blev forsinket pga. folkeoplysningens overgang til Kulturministeriet, men i efteråret 2012 blev centrets placering en realitet og formål og opgaver nærmere beskrevet. Dette skete i dialog mellem ministeriet, DUF og DFS.

Centret får navnet Vifo og bliver lagt i Idrættens Analyseinstitut (Idan) under Idans bestyrelse og direktion, men som et eget aktivitetsområde med en selvstændig kommunikationsplatform og visuel profil. Centret forventes igangsat i første kvartal 2013.

Vifo skal i lighed med Idan være uafhængigt af aktørerne på området, men tilstræbe at have relevans for og være i tæt dialog med alle centrale aktører. Vifo skal dække den folkeoplysende voksenundervisning, herunder bl.a. aftenskoler, daghøjskoler og folkeuniversitetet, og det idebestemte og samfundsengagerende børne- og ungdomsarbejde jf. folkeoplysningsloven. Formålet bliver at skabe overblik over og indsigt i det brede folkeoplysningsområde og foretage analyser og initiere offentlig debat om centrale spørgsmål på området. Centret skal ifølge det politiske oplæg samarbejde med NVFS, Nationalt Videncenter for Frie Skoler.

6. Råd og nævn

DFS har i mange år indstillet eller udpeget repræsentanter til en række råd, nævn og udvalg. Disse repræsentanter skriver en gang om året en kort beretning om deres virke til DFS' årsberet-

ning. DFS har ikke haft en egentlig politik for dette område. Hvorfor indstiller eller udpeger vi repræsentanter til netop disse råd og udvalg? Repræsenterer de DFS eller blot sig selv? Hvad vil det sige at være borgernes repræsentant?

Det var baggrunden for, at DFS i januar 2012 indkaldte samtlige repræsentanter til et møde. På mødet præsenterede deltagerne sig selv og deres arbejde i de forskellige råd, nævn og udvalg. Blandt deltagerne var der et stort ønske om at DFS opstillede et slags fælles mandat. På et møde i december 2012 diskuterede man et udkast til et sådant fælles mandat.

Her var der enighed om, at man ser sig som borgernes repræsentanter og demokratiets og foreningernes vogtere. Som et resultat af mødet indledes beretningerne i denne årsberetning med en omtale af det fælles mandat, og i hver beretning gøres der kort rede for baggrunden for, at DFS er repræsenteret. DFS vil fremover holde et årligt møde i november for alle repræsentanter i eksterne råd, nævn og udvalg.

III. Livslang Læring

1. Fleksuddannelse og brobygningsnetværk

Indsatsen for at få etableret en fleksuddannelse som en bred og fleksibel mulighed for de unge, der ikke umiddelbart er parate til at påbegynde enten en gymnasial eller en erhvervsuddannelse, har også i 2012 haft høj prioritet i DFS. Fleksuddannelsen indgik i regeringsgrundlaget fra efteråret 2011, men ikke i regeringens lovkatalog for 2012. Men det lovforberedende arbejde gik i gang i begyndelsen af 2012. Ministeriet for Børn- og Undervisning (MBU) nedsatte et ekspertudvalg omkring fleksuddannelsen, og regeringen etablerede et tværministerielt udvalg med repræsentanter fra syv ministerier til at arbejde med de unges uddannelse, herunder fleksuddannelsen. Parallelt hermed erfarede vi, at embedsmænd i MBU arbejdede på at udforme et forslag til fleksuddannelse.

Så snart denne proces gik i gang, stod det klart, at hverken DFS eller de relevante af vores medlemsorganisationer ville blive inddraget i denne fase af processen, men først i en senere i officiel høringsfase. "Vores" ministerium, Kulturministeriet, indgik ikke i det tværministerielle udvalg.

Gennem hele året har vi brugt mange ressourcer på at få officielle informationer fra børne- og undervisningsministeren, fra forvaltningen eller fra regeringspartierne om tidsplan for, proces for og indhold af lovforslaget og påvirke

processen med vores viden og holdninger. Denne indsats har vi suppleret med mere uformelle kontakter. Arbejdet har primært foregået inden for rammerne af brobygningsnetværket. Medlemmer af brobygningsnetværket er de medlemsorganisationer, der arbejder med unge og brobygning til uddannelse.

Så vidt vi er orienteret, vil der blive fremsat et forslag:

- Som ikke vil være et særligt fleksibelt tilbud til de unge, men tværtimod i høj grad ligne de uddannelses tilbud, som de unge netop ikke har kunnet bruge - med faste klasser, snævert definerede moduler og på forhånd fastlagte forløb
- Som kun vil være et tilbud for en lille del af de unge, der ikke på eget initiativ påbegynder en af de traditionelle ungdomsuddannelser
- Som i praksis vil få en form, hvor det ikke bliver muligt for ret mange folkeoplysende skoler at indgå.

Både DFS og de relevante medlemsorganisationer har gjort et stort arbejde for at påvirke minister, ministerium og politikere for at trække forslaget til fleksuddannelse i den rigtige retning. Det er sket gennem notater og andre skriftlige henvendelser samt formelle og uformelle møder.

I dette arbejde har DFS indgået alliancer med andre skoleforeninger, erhvervsorganisationer, fagforeninger, Dansk Vejlederforening, forskere med flere. Bl.a. har repræsentanter for DFS skrevet fælles debatindlæg sammen med repræsentanter fra andre organisationer. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) har for DFS udarbejdet en vurdering af omkostningerne ved en dækkende fleksuddannelse. Med en målgruppe på 4.000 pr. årgang er AE's kvalificerede gæt, at fleksuddannelsen vil udløse en nettoudgift på under 250 mio. kr. om året. Når det var nødvendigt at tale om et "kvalificeret gæt", skyldes det usikkerheden om den konkrete udformning af en kommende uddannelse. AE-undersøgelsen blev videreformidlet til ministerium, politikere og pressen.

Ud over arbejdet med fleksuddannelsen har møderne i brobygningsnetværket også været brugt til at udveksle andre informationer af relevans for de deltagende skoleforeninger, herunder finanslovens konsekvenser for skoleformerne. DFS' sekretariat opsamler og udsender med korte mellemrum relevante avis, web- og tidsskriftartikler til netværket. Via netværket inviterede Højskoleforeningen DFS og de andre organisationer til at være medarrangør af en konference i 2013 om unge og brobygning.

2. Realkompetence

DFS indledte 2012 med at afholde sit årlige realkompetenceforum. Her blev den rapport, der i november 2011 blev afgivet af en arbejdsgruppe under Undervisningsministeriet, drøftet. Rapporten indeholder mange spændende analyser og forslag, men også at de initiativer, ministeriet havde varslet i forlængelse af rapporten var utilstrækkelige, specielt hvad angår en styrkelse af indsatsen i afklarings- og dokumentationsfasen. Her er der bl.a. behov for at styrke folkeoplysningens muligheder for at løfte opgaver, som vi har kompetencer og potentiale til at løfte.

Randi Jensen og Agnethe Nordentoft har midlertidigt overtaget DFS' plads i Valideringsnetværket i regi af Nordisk Netværk for Voksnes Læring, NVL. Valideringsnetværket fungerer som styregruppe for et NordPlus projekt omkring kvalitet i realkompetencearbejdet. Netværket var medarrangør af en international konference i Oslo i marts med om samme tema og afholdt selv en konference på Island i september, hvor Randi Jensen stod for en workshop om betydningen af motivation for at skabe kvalitet i arbejdet med realkompetence.

I samarbejde med Studieskolen har DFS udarbejdet et forslag til Ministeriet for Børn og Undervisning om at lancere Studieskolens allerede udviklede redskab til dokumentation af sprogkompetencer som et nationalt sprogcertifikat. Randi Jensen, DFS' repræsentant i VEU-rådet, har fortsat arbejdet på at fastholde vigtigheden af det tværgående perspektiv i realkompetencearbejdet, herunder kontinuerligt at minde om det, folkeoplysningen kan bidrage med. Folkeoplysningen har fortsat flere repræsenteret i Nationalt Videncenter for Realkompetences referencegruppe og indgår dermed i et vigtigt forum for videndeling i forhold til relevante interessenter på området.

3. Voksen- og efteruddannelse (kontaktudvalget)

Kontaktudvalget er et samarbejde mellem lokale ledere og centrale konsulenter omkring forberedende voksenundervisning (FVU), ordblindeundervisning (OBU) og specialundervisning (SPUV). Ved indgangen til 2012 overtog Humaira Nasim (AOF) for en to-årig periode opgaven som tovholder for Kontaktudvalget efter Niels-Anton Svendsen (DOF). Som følge af at Ministeriet for Børn og Undervisning (MBU) har skærpet deres tolkning af betalingsloven, har Kontaktudvalget i 2012 arbejdet for, at MBU skal komme med en bekendtgørelse på FVU- og OBU-området. Udvalget har

arbejdet med to spor; et politisk spor og et samarbejdsspor.

Politisk har udvalget bidraget ved at levere fagligt input til DFS' bestyrelses handlinger på området. I samarbejdssporet har udvalget, i kraft af DFS' repræsentation i Dialogforum for VUC og FVU-driftsoverenskomsttagere, bakket VUC op i, at MBU skal komme med en bekendtgørelse på området.

Udvalget har fortsat haft fokus på, at FVU-it og FVU-engelsk skal blive et permanent tilbud, men en passende anledning til at handle på området afventes. Udvalget har lanceret hjemmesiden www.ordogtal.nu, der er en simpel vejviser til folkeoplysende FVU- og OBU-kurser nær den enkelte borger. Udvalget gjorde - via DFS' sekretariat - opmærksom på hjemmesidens eksistens ved at udsende postkort til alle landets jobcentre og desuden informere i eget bagland.

4. Læringslørdag

I 2012 bestod Læringslørdag både af de lokale arrangementer og som noget nyt en national kampagne. Læringslørdag blev udviklet i et samarbejde mellem DFS, Danmarks Biblioteksforening, Lederforeningen for VUC og Foreningen af forstandere og direktører ved AMU-centrene. De lokale arrangementer blev arrangeret i et samarbejde mellem lokale udbydere af læring til voksne. Bibliotekerne blev opfordret til at initiere det første lokale møde, hvilket spillede en betydelig rolle for udbredelsen af lokale arrangementer i 2012. Minimum 15 byer var med, hvilket er en betydelig fremgang fra 2011, hvor tre byer arrangerede Læringslørdag. DFS udbød en pulje på 50.000 kr. til støtte til lokale aktiviteter. Tre byer søgte, og alle fik bevilget støtte.

Den nationale kampagne bestod i en konkurrence, der skulle kåre Danmarks bedste læringshistorie blandt voksne. Kampagnen fik titlen "Så ka' du lære det"-prisen, som blev overrakt af Bubber ved et arrangement på Københavns Hovedbibliotek. DFS søgte ekstern finansiering til kampagnen ved en række fonde og sponsorer, men det viste sig at blive en udfordring, fordi konceptet i sin endelige form først var klar få måneder før konkurrencens afvikling. Kampagnen modtog støtte på 10.000 kr. fra 3F's Medie- og Kulturfond og 4.500 kr. i form af et sponsoreret mini-højskoleophold fra FFD. Projektgruppen vurderede, at den nationale konkurrence er et godt redskab til at udbrede kendskabet til Læringslørdag. DFS arbejder derfor videre med konceptet, og i 2013 bliver Læringslørdag til Læringsdage, bl.a. med støtte fra MBU.

5. IT og ældre

I 2011 besluttede Folketingets partier at afsætter 28 millioner kroner fra satspuljen til at styrke ældre borgernes digitale færdigheder og socialt udsattes adgang til den digitale kommunikation.

Bevillingen kom på baggrund af en fælles henvendelse fra DFS, Danmarks Biblioteksforening og Ældresagen i midten af oktober 2011 til tre ministre.

I august 2012 blev pengene fordelt til en række projekter efter ansøgning. Blandt modtagerne var AOF-Roskilde og Ebeltoft Daghøjskole, som fik henholdsvis 1,3 mio. kr. og 1,5 mio. kr.

6. Dansk Voksenpædagogisk Forum

DFS har engageret sig i det ny-etablerede Dansk Voksenpædagogisk Forum (DVF). Forummet er tænkt som en afløser for FOFU, Foreningen af forsknings- og udviklingsvirksomhed i folkeoplysning og voksenundervisning, der nedlagde sig selv forrige år.

DVF vil revitalisere samarbejdet på tværs af de forskellige VEU-udbydere af formel og ikke-formel voksenuddannelse og inddrage en ny generation af praktiskere og forskere.

Forumets første aktivitet var et træf i foråret 2012 med temaet 'Potentialer og dilemmaer i fremtidens voksenpædagogik'. Siden har forummet eksisteret som et samarbejde i fleksible arbejdsgrupper / netværk.

I august afholdt DVF et seminar i Helsingør under temaet 'Alternative veje til motivation'. På seminaret blev der etableret en planlægningsgruppe med repræsentanter fra ni institutioner / organisationer, herunder DFS, som ved årets slutning arbejdede på næste større DVF-aktivitet: en åben konference i maj 2013 for alle med interesse for voksenundervisning og spændingsfeltet mellem målrationalitet og idealer om demokratisk dannelse.

IV. Demokrati og aktivt medborgerskab

1. Folkemøde Bornholm

På baggrund af sekretariatets observationer på Folkemøde Bornholm 2011 besluttede bestyrelsen, at DFS skulle være massivt til stede på Folkemøde Bornholm 2012. Sekretariatet indgik i en dialog med Folkemøde-sekretariatet om et samarbejde, der resulterede i, at DFS blev en af fire officielle partnerorganisationer i Folkemødet.

DFS' tre hovedaktiviteter på Folkemødet var: 1) Speakers' Corner; 2) Folkeoplysningens Telt; 3) DFS-arrangementet i Folkeoplysningens Telt.

Rikke Vium Madsen var tovholder på Læringslørdag 2012.

Debatmøde i Folkeoplysningens Telt på Folkemødet i Allinge. I panelet er det fra venstre Mogens Lykketoft (S), Søren Espersen (DF) og Marianne Jelved (R).

Speakers' Corner er den åbne folkets talerstol på Folkemødet. I 2011 var det en begrænset succes med få talere og få tilhørere. Efter aftale med Folkemødesekretariatet indgik DFS et partnerskab om talerstolen med 2011-arrangøreren, Bornholms Tidende. Vi åbnede mulighed for for-booking af tider på talerstolen, styrkede værtsfunktionen, forbedrede forholdene foran scenen og gjorde en aktiv indsats i DFS' medlemsorganisationer for at skaffe relevante talere. Resultatet blev en markant fremgang i antallet af talere, i alt 88 i løbet af de fire dage. Der var også en pæn fremgang i antallet af tilhørere, som kunne gå i dialog med talerne. Ti talere fra folkeoplysningen havde på forhånd booket sig ind på talerstolen. Flere af dem inviterede umiddelbart bagefter til videre debat i Folkeoplysningens Telt.

DFS havde sit eget telt, Folkeoplysningens Telt, der var placeret på den centrale cirkusplads, tæt ved Speakers' Corner. Her gav vi medlemsorganisationerne mulighed for at gennemføre et arrangement og for at placere en mindre præsentationsudstilling. I alt blev der gennemført 12 forskellige arrangementer i Folkeoplysningens Telt, og der var et tilsvarende antal medlemsudstillinger. Et af de 12 arrangementer stod DFS selv for. Med baggrund i arbejdet i Kredsen (se andetsteds i beretningen) diskuterede professor Ove Kaj Petersen og Marianne Jelved på baggrund af førstnævntes bog "Konkurrencestaten". Mødets titel var et citat af Marianne Jelved: "Undskyld - jeg var med til at skabe konkurrencestaten". Omkring 50 mennesker deltog i mødet.

Folkemødet blev også en anledning til at eksperimentere med Facebook og videoopkald med folk samlet i andre dele af landet.

Hele DFS' sekretariat og bestyrelsen deltog i Folkemødet og bidrog til, at DFS var synlig både på Speakers' Corner, ved Folkeoplysningens Telt og andre steder på Folkemødet.

Allerede på Folkemøde 2012 besluttede bestyrelsen, at DFS skal gennemføre en indsats af minimum samme omfang på Folkemøde 2013. Inden årets udgang var de første planer lagt. DFS' sekretariat var i dialog med FM-sekretariatet, og vi har gennemført et meget velbesøgt og iderigt medlemsmøde om Folkemøde 2013.

2. Kredsen og sommerhøjskole

På baggrund af en ide af Marianne Jelved oprettede DFS primo 2012 tænketanken Kredsen. Kredsen har Marianne Jelved som formand og følgende øvrige medlemmer: Pernille Vigsø Bagge, Carl Holst, Ove Kaj Pedersen, Lene Andersen, Troels Mylenberg, Lars Bo Kaspersen, Helga Kolby Kristiansen, Steen Hildebrandt og Per Paludan Hansen. Kredsen planlagde og afholdt i alt fem møder i 2012 foruden en to-dages sommerhøjskole i august på Grundtvigs Højskole.

Kredsen har arbejdet med fire udviklingsfelter af særlig betydning for folkeoplysningen: Holdningsmennesket, samfundets sammenhængskraft, bæredygtighed og international solidaritet. Sommerhøjskolen fungerede som en udvidelse af Kredsen med interesserede fra DFS' medlemsorganisationer. Kredsen afslutter sit arbejde på et sidste

møde i 2013. Det ventes, at resultatet af Kredsen arbejde præsenteres og bruges på en konference om folkeoplysning, som Kulturministeriet arrangerer i foråret 2013.

Arbejdet med tænketanken Kredsen har medvirket til, at folkeoplysningen er kommet højere op på dagsordenen, primært i kraft af Kredsen medlemmer og ikke mindst på Folkemødet på Bornholm i juni 2012.

3. Frivillighed

I april 2012 fik DFS' konsulent Helle Bjerregaard sammen med konsulent Hans Stavnsager trykt en kronik om frivillighed i Information som led i en serie om civilsamfundet. I kronikken skrev de bl.a. "Vi er gået fra at tale om foreningsliv til at tale om frivillighed - fra demokrati og fællesskab, til individ, velfærd og opgaveløsning."

Kronikken var et svar på spørgsmålet: Hvilket formål har det frivillige arbejde og foreningslivet. Et spørgsmål, der i stigende grad er blevet aktuelt i kommunerne, der ser frivilligheden som en løsning på konkrete samfundsopgaver.

Det samlede antal af frivillige er stigende "...men som på mange andre områder er kvantitet her ikke lig med kvalitet. Der er grundlæggende forskel på, om man er medlem i en forening sammen med andre, eller om man er tilmeldt en kommunal institutions vagtliste, for den demokratiske dannelse, der sker i foreningslivet, er meget svær at genfinde i den kommunale frivillighed." Kronikken kan findes på dfs.dk under Frivillighedstemaet.

Fra DFS har Mai-Britt Tollund i 2012 deltaget i følgegruppen til Projekt Frivillig, der i år har fortsat arbejdet med udbredelsen af frivilligbeviserne. Projekt Frivillig har i efteråret 2012 været på besøg på 37 uddannelsesinstitutioner fordelt over hele landet og er blevet positivt modtaget af de unge. I 2011 blev der udskrevet 1.164 Frivilligbeviser af frivillige på landets ungdomsuddannelser. I 2012 fordobledes tallet til 2.462.

Det er i følgegruppen blevet debatteret, hvilke aktiviteter der kan godkendes som Projekt Frivillig-forløb og dermed udløse et frivillighedsbevis. I følgegruppen var der enighed om, at Projekt Frivillig ikke blot handler om frivillighed, men i lige så høj grad er en dannelsesproces for de unge og et led i den foreningsdemokratiske proces, der kendetegner civilsamfundets organisationer.

4. Outreach Empowerment Diversity

Siden november 2011 har DFS delta-

get i et fælleseuropæisk projekt, under ledelse af EAEA, der har til formål at undersøge og afprøve, hvordan voksenlæringsinstitutioner kan nå lavt kvalificerede, f.eks. blandt indvandrere og etniske minoriteter og styrke deres aktive medborgerskabsdeltagelse gennem undervisning. OED-projektet (Outreach - Empowerment - Diversity) kan følges på www.oed-network.eu

I løbet af 2012 er der indsamlet cases fra de 17 partnere. De illustrerer f.eks. undervisningsforløb eller -metoder, der sigter mod aktivt medborgerskab og inddrager og styrker mennesker på kanten af samfundet eller det traditionelle uddannelsessystem.

Fra DFS deltager Mai-Britt Tollund i arbejdet. Hun har i samarbejde med de pågældende organisationer indsendt to cases fra henholdsvis Folkevirke og Sprogskolen i Kalundborg, der er en del af LOF. Opsummeringer af de to cases vil blive tilgængelige i de publikationer, der forberedes i projektet, og som også vil blive offentliggjort på DFS' hjemmeside.

5. RCE Danmark

RCE står for Regional Centre of Expertise og er et regionalt center for ekspertise i Uddannelse for Bæredygtigt Udvikling (UBU). RCE Danmark er et af 100 RCE'er internationalt, som blev oprettet i forbindelse med FN's 10-år for UBU i 2005-2014.

DFS er medlem af RCE og har også tidligere siddet i centerets ledelse. I januar 2012 bidrog DFS til RCE's indsamling af eksempler på UBU inden for folkeoplysningen, og i december modtog DFS en bevilling fra RCE til at forberede et særligt bæredygtigheds-spør på en konference om folkeoplysningen som ressource i kommunerne. Konferencen holdes efter planen i forsommeren 2013. Bevillingen til RCE udløb i 2012, og der er blevet arbejdet på at omdanne RCE til en forening, finansieret af bl.a. medlemskontingenter. En endelig afklaring vil finde sted i 2013.

V. Innovation

1. Nordisk konference

I juni 2012 deltog seks personer fra henholdsvis DFS' bestyrelse og sekretariat i NVL's konference i Oslo om kreativitet og innovation i voksnes læring og kompetenceudvikling.

Konferencen var arrangeret i samarbejde med Nordisk Ministerråd. Her fortalte lektor Lotte Darsø fra Århus Universitet bl.a., hvordan innovation sker i tilliden mellem personer og stort set aldrig hos én person alene. En anden hovedoplægsholder, Kaj Mickos, professor i innova-

Marianne Jelvedhar har i 2012 været formand for folkeoplysningens tænketank 'Kredsen'.

tionsteknik ved Mälardalens Högskola, problematiserede brainstorming som metode. Disse og mange andre input tog delegationen med tilbage til arbejdet med DFS' medlemskonference om innovation i folkeoplysningen.

2. Medlemskonference

Medlemskonferencen 2012 i oktober på Kollokalle blev afholdt under overskriften "Innovation, forandring og nytænkning i folkeoplysningen". DFS har en strategisk målsætning om at medvirke til innovation og udvikling i medlemsorganisationerne, og konferencen var et bidrag til denne proces.

Inden konferencen blev der indsamlet udfordringer fra de deltagende medlemsorganisationer: på form, struktur, indhold og på de frivillige ressourcer. DFS ved, at ikke alle organisationerne har de samme udfordringer. Derfor var målet med konferencens program at klæde deltagerne på til at tackle egne udfordringer innovativt i den hjemlige kontekst, hvad enten man er ansat eller frivillig.

På programmet var bl.a. en innovations-eftermiddag med Lotte Darsø, hvor deltagerne dels hørte om innovation og dels afprøvede forskellige metoder, bl.a. den omvendte brainstorm'. Deltagerne gav eftermiddagen fine ord med på vejen som et "inspirerende frirum med legende tanker om, hvordan tingene kunne være" og "involverende øvelser, der er til at tage direkte hjem i egen værktøjskasse".

Kulturminister Uffe Elbæk var i samtale med syv innovative folkeoplysere om fremtidens folkeoplysning og folkeoplysningens fremtid med masser af gode eksempler fra medlemsorganisationerne. Næsten 70 deltog i hele eller dele af konferencen fra 24 forskellige organisationer.

3. RessourceDanmark

I sommeren 2012 besluttede bestyrelsen at gå ind i et projekt i regi af Mandag Morgen med titlen RessourceDanmark. Formålet med dette projekt er at udvikle et nyt ressourcebaseret mindset for udvikling af velfærdssamfundet. Projektet sigter på at identificere de ressourcer, der findes overalt i samfundet og bringe dem i anvendelse.

DFS er gået med i dette højtprofilerede projekt med et dobbelt formål. Dels for at være med til at sætte en dagsorden, der ellers kunne blive domineret af en sparedagsorden fra kommunerne. Dels for at lære i højere grad at se folkeoplysningen som en ressource, men også at se, hvor folkeoplysningen i højere grad

kan hente ressourcer.

Projektet er organiseret med en styregruppe og en større task force (arbejdsgruppe). DFS deltager i begge grupper. Der har været en række møder i efteråret 2012, og resultaterne lanceres i form af en rapport den 1. marts 2013.

4. DEA

I foråret 2012 indgik DFS en partnerskabsaftale med tænketanken DEA. Det er et lidt utraditionelt partnerskab, fordi DEA især beskæftiger sig med forhold i relation til det private erhvervsliv. Deres hovedfokus er uddannelse, forskning og innovation.

Aftalen indebærer bl.a., at DFS får adgang til DEA's særlige vidensaloner og andre arrangementer for partnere, hvor de deler viden, adgang til DEA's analyser, rabat på konferencelokaler og andet. Til gengæld har DEA været interesseret i DFS for også at kunne omfatte den ikke-formelle del af uddannelsessektoren. Partnerskabet er en afprøvning af, om det er en type samarbejdsrelation, vi kan have nytte af, og som derfor skal udbygges til andre samarbejdspartnere.

VI. Medlemsservice

1. Medlemsundersøgelse

I 2012 fik DFS foretaget en medlemsundersøgelse af firmaet Cubion. Formålet var dels at afdække medlemsorganisationernes brug af og tilfredshed med de services, som DFS tilbyder, og dels at undersøge evt. fremtidige servicebehov blandt medlemsorganisationerne. Undersøgelsen omfattede en spørgeskemaundersøgelse og en række fokusgruppinterview med en bred repræsentation på tværs af vores medlemsorganisationer.

Der er overordnet en høj grad af tilfredshed med vores ydelser, og DFS opfattes generelt som en meget serviceorienteret virksomhed. Undersøgelsen viser dog, at vi i højere grad skal kommunikere vores tilbud ud, lige som det tydeliggøres, at der er behov for at målrette vores tilbud til de forskellige typer af medlemsorganisationer. Der er varierende grad af tilfredshed med nytten af DFS som talerør og lobbyorganisation, men stor tilfredshed med DFS som ramme for netværk og faglige fora.

2. Deltagelse i årsmøder

For at styrke kontakten mellem DFS' sekretariat og DFS' medlemsorganisationer har medarbejdere fra sekretariatet i 2012 prioriteret at deltage i medlemsorganisationernes årsmøder/generalforsamlinger. Således har sekretariatsleder Trine Bendix Knudsen og

Kulturminister Uffe Elbæk deltog i DFS' medlemskonference på Kollokalle i oktober 2012.

organisationskonsulent Flemming Gjedde eller en af sekretariatets øvrige konsulenter deltaget i 12 årsmøder i 2012.

Det har været en god oplevelse for begge parter. Medlemsorganisationerne har fået sat et ansigt på DFS, og på sekretariatet har man fået et større kendskab til medlemsorganisationernes organisation, aktiviteter og medarbejdere.

Efter møderne har sekretariatets repræsentant lavet et lille referat og orienteret sekretariatets øvrige medarbejdere. Referatet har desuden dannet grundlag for en omtale i DFS' nyhedsbrev.

Fra medlemsorganisationerne har der lydt tilfredshed med både interessen for at deltage og med omtalen i nyhedsbrevet. Deltagelse i årsmøder vil fortsat blive prioriteret af sekretariatet.

3. Puljer

DFS' sekretariat administrerer fire puljer, finansieret direkte af staten eller af tips- og lotto-overskuddet.

Tipsmidler/Pulje A

Pulje A er en søgbar pulje, hvor der kan søges om tilskud til drift, ordinær aktivitet, uddannelse etc. Målgruppen er "økonomisk trængende" medlemsorganisationer. Det er ikke et fast tilskud, men et tilskud, der skal søges om, argumenteres for og opstilles budget for. Der kan max. bevilges 35.000 kr. pr. ansøger. Puljen var i 2012 på 221.722 kr. + 30.383 kr. overført fra året før. I alt 252.105 kr. Der blev uddelt i alt 236.000 kr. til syv ansøgere. Restbeløbet er overført til pulje A i 2013.

Projekterne er (med organisationsnavn i parentes):

- Opdatering og vedligehold af hjemmeside (SLRTV)
- Videreudvikling af hjemmeside (SFOF)
- Medlemskampagne (Øko-net)
- Videreudvikling af det folkeoplysende arbejde (Folkevirke)
- Blog, hjemmeside og drift (Dansk Kvindesamfund)
- Temanummer af Grøn Hverdag (Grøn Hverdag)
- Ordinær drift (KULU)

Tipsmidler/Pulje B

Den søgbare pulje til udviklingsprojekter var i 2012 på 564.382 kr. - 14.290 kr. overført fra året før. I alt 550.092 kr. Der kom i alt 17 ansøgninger, og der blev givet syv bevillinger på i alt 548.925 kr. Restbeløbet er overført til pulje B i 2013.

Projekterne er (med organisationsnavn i parentes):

- Den forpligtende samtale (Folke-

virke)

- Hvad gør studenter i folkeoplysningen? (Daghøjskoleforeningen)
- Netværksdannelse om samfundsrelevante emner (DEO)
- Folkeoplysning for Forandring (SFOF)
- Samarbejde mellem højskoler og FDB (Folkehøjskolernes Forening i Danmark)
- Fra bog til blog (DATS)
- Flex Århus (Daghøjskoleforeningen)

Tipsmidler/Pulje C

De fælles prioriterede faglige områder fik i 2012 i alt 2.035.807 kr.

Områderne er:

- Demokrati og aktivt medborgerskab (udviklingsarbejde, vidensdeling, netværk, konsulentrådgivning etc.). Har i 2012 også omfattet Folkemødet på Bornholm, tænketanken Kredsen og sommerhøjskole.
- Livslang læring (udviklingsarbejde, vidensdeling, netværk, kursusvirksomhed, konsulentrådgivning etc.) Har i 2012 omfattet bl.a. læringslørdag, brobygning og fleksuddannelse, forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning og realkompetence.
- Synliggørelse og kommunikation (nyhedsbreve, lobby, intern og ekstern kommunikation, konsulentrådgivning).
- IT (webhotel, mailhotel, netværk, IT-rådgivning).
- Den årlige medlemskonference på KolloKolle. I 2012 var temaet: Innovation, forandring og nytænkning i Folkeoplysningen.

De 3 tipspuljer var i 2012 på i alt 2.821.911 kr. Derudover modtog DFS 1.209.390 kr. til drift fra tipsmidlerne.

Udviklingspuljen

Siden 2005 har DFS fra Undervisningsministeriet modtaget et årligt beløb til udviklingsprojekter. De første år var puljen på 1 million kr. I 2009 reducerede Undervisningsministeriet bevillingen til 800.000 kr., i 2011 blev beløbet skåret ned til 783.000 kr. og i 2012 var bevillingen fra Kulturministeriet på 750.000 kr.

DFS fik i 2012 i alt 19 ansøgninger, og der blev givet 10 bevillinger på i alt 727.500 kr.

Projekterne er (med organisationsnavn i parentes):

- Landdistriktsudvikling (AOF Danmark)
- Kærlighed - drømmefabrikker, erotik og hjernens kemi (Folkeuniversitet)
- Inklusion og den folkeoplysende vok-

- senundervisning (DOF)
- Politikbanko – folkeoplysning i øjenhøjde (SFOF)
- Tilbud til unge klassiske amatørmusikere (DAOS)
- Borgerinddragelse, digitale muligheder og samspil med kommuner (LOF)
- Mundtlig sprogtest via Skype (FOF)
- Lokalt deltagerdemokratisk udviklingsprojekt (AOF Danmark)
- At styrke de lokale foreningers mulighed for partnerskaber (AOF Danmark)
- Bliv din egen energikonsulent (NETOP)

4. IT

En vigtig del af DFS' medlemsservice er forskellige former for ydelser relateret til it, bl.a. hosting af hjemmesider og mail, hjælp til opsætning af hjemmesider mv. Det er især de mindre medlemsorganisationer, der benytter sig af disse tilbud.

Med det formål at kunne give nogle bedre tilbud og samtidig have ressourcer til at servicere flere medlemsorganisationer, hyrede DFS i 2012 Søren Sundin fra Sundin Consult. I samarbejde med DFS' it-konsulent, Henrik Bro, har Søren Sundin arbejdet med at standardisere nogle af ydelserne og med at udarbejde et samlet katalog over DFS' it-ydelser.

Siden 1996 har DFS hjulpet medlemsorganisationerne med hosting af hjemmesider og e-mail. Ordningen er gratis for medlemmerne. 17 organisationer får hostet 157 domæner og mere end 270 hjemmesider. 2012 har igen været et år uden store driftmæssige problemer.

DFS har ved udgangen af 2012 indkøbt nyt udstyr på SKI aftalerne. Indkøb betyder forbedret hastighed, samt mulighed for at tilbyde nye spændende løsninger til medlemmerne. Derudover har vi stadig fokus på løsningens miljøbelastning ved blandt andet at begrænse strømforbruget.

DFS har igen i år hjulpet foreningerne med at etablere CMS løsninger samt rådgivet om hvordan hjemmesiderne bedre kan tilpasse til søgemaskiner. Tre foreninger er blevet hjulpet i gang med CMS løsningen Umbraco. Derudover har et par foreninger flyttet deres hjemmesider til DFS' webhotel.

5. Statens og Kommunernes Indkøbs Service (SKI)

DFS og medlemsorganisationerne har mulighed for at foretage indkøb gennem SKI-aftalerne. DFS kan hjælpe medlemsorganisationerne med at komme i gang med at benytte aftalerne. SKI's hjemmeside: www.ski.dk.

VII. Kommunikation

1. Hjemmeside

Hjemmesiden er omdrejningspunktet for hele DFS' kommunikationsindsats. Her kan man finde stort set al skriftlig kommunikation fra DFS. Noget er skrevet direkte til hjemmesiden. Andet er særskilte publikationer, pressemeddelelser og debatindlæg, mødeoplæg og -referater eller notater og rapporter, oprindelig skrevet med andet formål, men også lagt på hjemmesiden – for at brugerne kan være sikre på at finde alt om DFS ét sted.

Den løbende opdatering består først og fremmest af nyhedsartikler, som samtidigt udkommer i Netavisen.

I 2012 forbedrede vi på afgørende punkter hjemmesiden. Vi introducerede et nyt grafisk design som en del af det samlede nye DFS-design. På baggrund af brugertilbagemeldinger gennem årene har vi forsøgt at gøre hjemmesiden mere overskuelig og nem at navigere i, bl.a. med en klar markering af forskellen mellem;

- Nyhedsartikler, der også udsendes med det elektroniske nyhedsbrev "Nyheder om folkeoplysning"
- Temasider med baggrundsmateriale om de temaer, som DFS og medlemsorganisationerne arbejder med. Valget af temaer og fremhævelse af dem på forsiden tilpasses de aktuelle prioriteringer i DFS, bl.a. fik Folke-møde-aktiviteterne i 2012 deres eget tema-område.

Inden for hver af de to hovedgrupper gjorde vi det lettere at finde relaterede artikler.

Enkelte yderligere forbedringer vil blive indført i 2013.

I efteråret omlagde vi DFS' engelsprogede hjemmeside i vores nye design, så den var klar til åbning i januar 2013 under adressen www.daea.dk.

Her præsenterer vi DFS' arbejdsområder og folkeoplysningen i Danmark over for udlændinge, herunder ikke-dansklæsende i Danmark.

Hver DFS-medlemsorganisation kan præsentere sig selv og deres arbejdsfelt, og vi opfordrer læserne til at orientere sig i disse præsentationer, når de søger samarbejdspartnere til et nordisk / europæisk projekt, eller hvis de til andet formål ønsker viden om medlemsorganisationernes folkeoplysende virksomhed.

Daea.dk kan også anvendes af medlemsorganisationer, som ikke selv har en engelsproget hjemmeside, men som lejlighedsvis har behov for at præsentere folkeoplysningen og deres virke overfor ikke-dansktalende kolleger.

DFS har nu også fået en udbygget engelsproget hjemmeside - www.daea.dk

2. Facebook

I forbindelse med Folkemødet 2012 blev Facebook-siden "Folkeoplysningen på Folkemødet" oprettet.

Sekretariatet besluttede at afprøve brugen af sociale medier med henblik på at have en uformel kommunikationskanal til DFS' medlemsorganisationer og desuden at stille en videndelingsplatform til rådighed for DFS' medlemsorganisationer op til og under Folkemødet. Det var begrænset aktivitet på siden, både op til og under Folkemødet.

Efter Folkemødet omdømte vi siden til "Folkeoplysningen". På siden poster vi med ca. 14 dages mellemrum nyheder, som har almen interesse for folkeoplysende organisationer. Initiativet er endnu i sin spæde start og nåede i 2012 op på 24 følgere. Initiativet føres videre i 2013.

3. Netavisen

Netavisen udkom 38 gange i 2012 med tre-fem artikler i hvert nummer. Med Netavisen formidler vi omfattende information om regler, debatter, ideer, aktiviteter og erfaringer, der stammer fra eller har berøring med folkeoplysningen. Modtagerne består primært af disse tre grupper:

- Ansatte og frivillige i medlemsorganisationerne, på landsplan og lokalt
- Kommunalpolitikere, kommunalt ansatte og medlemmer af folkeoplysningsudvalg
- Andre personer med relation til undervisning, uddannelse og pædagogik.

Ved årsskiftet havde vi 1.225 abonnenter (1.230 året før)

4. Nyt design

Bestyrelsen besluttede i 2011 at sætte et arbejde i gang med henblik på at forny DFS' design, herunder et nyt logo. Sammen med grafikerens Esben Niklasson udvikledes omkring årsskiftet 2011-12 et nyt design for DFS' udadrettede aktiviteter:

- Et nyt logo med tre cirkler i en rød og blå farve.
- Nye skrifttyper (Blender Pro) i logo, brevpapir og foldere.
- Nye farver (fem farver i blå-røde nuancer og en grå).
- Manual for layout og brug af logo, farver og skrifttyper.

Det nye logo blev offentliggjort til DFS' nytårskur i januar 2012, og i løbet af foråret blev det nye design taget i anvendelse på hjemmesiden, på brevpapir, mail-signaturer, visitkort og i powerpoints. Årsberetningen 2012 var den første publikation i det nye design. Siden er designet anvendt på bl.a. kuglepenne, paraplyer og bannere.

5. Eksterne indsatser

Den eksterne kommunikationsindsats er tæt knyttet til interessevaretagelsesarbejdet (se tidligere afsnit). Derfor stod kommunikationen med det nye folketing, det nye ministerium og de nye ministre centralt i perioden.

Et andet vigtigt område var fleksuddannelsen, hvor sekretariatet i samarbejde med brobygningsnetværket – producerede pressemeddelelser og debatindlæg. Derudover skrev formanden en avis-kommentar, der tog udgangspunkt i behovet for, at danskerne kan flere sprog. Kommentarens hovedpointe var, at det ikke kun er en opgave, der skal løses via grundskolen, men også gennem voksenlæring, og at folkeoplysningen spiller og kan spille en stor rolle i den forbindelse.

Udviklingskonsulent i DFS, Helle Bjerregård skrev i samarbejde med konsulent Hans Stavnsager en kronik i Information om foreningsliv og frivillighed.

6. Folkeoplysningens Kommunikationsnetværk

Folkeoplysningens Kommunikationsnetværk (FoKo), der er åbent for informations- og kommunikationsmedarbejdere i medlems- og partnerorganisationerne, fortsatte sin mødevirksomhed i 2012. Der blev afholdt fire møder med følgende temaer:

- Webplanlægning/Webarkitektur
- Elektroniske nyhedsbreve
- Web-statistik - Google Analytics
- Apps i kommunikationsarbejdet.

7. InfoNet

InfoNet Adult Education er et europæisk projekt, støttet af EU under Grundtvig-programmet. InfoNet skal sikre web-baseret formidling af informationer om folkeoplysning/voksenundervisning på det europæiske plan og netværksdannelse.

InfoNet har form af en database med et meget stort antal artikler om voksenlærings-problematikker på europæisk plan generelt og i hvert af de europæiske lande. I de første seks år (2006-2011) udgav InfoNet derudover et gratis nyhedsbrev seks gange om året med links til artikler.

DFS har deltaget i arbejdet siden 2007 og har siden 2009 været en af de over 30 partnerorganisationer. InfoNets anden projektperiode udløb den 1. november 2011. En ansøgning om forlænget projektperiode blev afvist af Kommissionen. Derfor blev projektet sat på standby.

En ny ansøgning, indleveret i februar 2012, blev godkendt. Det betød, at Info-

Per Paludan Hansen taler ved EAEAs generalforsamling i Wien i maj 2012.

Net kunne genoptage aktiviteterne den 1. november 2012. I lighed med perioden 2009-2011 er Michael Voss både medlem af InfoNets redaktion og styregruppe og deltager dermed i artikelskrivning, redigering, udvikling af kvaliteten i InfoNets produkter og de strategiske diskussioner.

8. Nordinfo

Michael Voss deltager også i NordInfo, der er en arbejdsgruppe under NVL og et netværk for informations- og kommunikationsmedarbejdere i de nordiske DFS-lignende paraplyorganisationer samt i de nordiske højskoleforeninger. Netværket holder møde to gange om året, hvor der dels er eksterne oplæg, som kan kvalificere deltagerens daglige arbejde, dels foregår erfaringsudveksling.

VIII. Internationalt organisationsarbejde

1. Generelt

DFS har tilpasset sit internationale arbejde til globaliseringen og dens tætte sammenhæng mellem det lokale, det nationale og det globale. Det vil sige, at vi ikke sætter grænser mellem det nationale og det internationale. Det internationale skal integreres i det nationale arbejde og omvendt.

Som en naturlig følge af dette, er det de enkelte konsulenter, der har taget sig af de internationale kontakter i forbindelse med deres arbejdsområder.

Sekretariatsleder Trine Bendix Knudsen samt organisationskonsulent Flemming Gjedde og formanden, Per Paludan Hansen, har repræsenteret DFS i det nordisk-baltiske samrådssamarbejde samt i EAEA og ICAE (se nedenfor). Et godt netværk er grundlaget for DFS' arbejde på det internationale område, og DFS har i dag gode personkontakter på nordisk og europæisk plan.

2. Europæisk netværk - EAEA

DFS er medlem af European Association for Education of Adults (EAEA). Det er en forening, der repræsenterer 120 medlemsorganisationer i 43 europæiske lande (det geografiske Europa til Ural). Formålet er at arbejde for livslang læring på et overordnet europæisk plan samt udvikle praksis gennem projekter, publikationer og møder. EAEA arbejder for internationalt samarbejde og yder information og service til medlemmerne. Hovedkontoret ligger i Bruxelles. EAEA driver en udbygget hjemmeside med masser af information. Se mere på www.eaea.org

Den 2.-4. maj 2012 afholdt EAEA gene-

ralforsamling i Wien. Per Paludan Hansen og Flemming Gjedde deltog som DFS' repræsentanter.

DFS' formand, Per Paludan Hansen, er medlem af EAEA's bestyrelse og er udnævnt til vicepræsident. Per Paludan Hansen deltog i 2012 i 4 bestyrelsesmøder i EAEA (Vilnius, Toulouse, Bruxelles, Istanbul).

En hovedaktivitet for EAEA i 2012 har været arbejdet for at bevare et særligt støtteprogram for ikke-formel voksenundervisning, som Kommissionen har foreslået nedlagt (se senere afsnit).

3. Globalt netværk - ICAE

DFS er også medlem af International Council for Adult Education (ICAE). Foreningen repræsenterer mere end 700 foreninger og organisationer inden for voksenundervisning og livslang læring. Den har syv regionale medlemmer (bl.a. EAEA fra Europa) og nationale medlemmer fra mere end 75 lande. Se mere på www.icae.org.uy

ICAE's økonomi er baseret på medlemskontingenter og donationer. Men samtidig er ICAE afhængig af økonomisk støtte fra bistandsorganisationer i Norge og Schweiz og tilskud fra NIACE (England) og DVV-International (Tyskland). ICAE's sekretariat ligger i Montevideo, Uruguay, hvor den nuværende leder, Celita Eccher, bor. Hun går af i 2014, og det er uvist, hvor hovedkontoret så vil blive placeret.

4. Samarbejde mellem samrådene i Norden/Baltikum

De nordiske samråd har valgt at kalde sig Folkeoplysning Norden og fremstår under dette navn på NVL's hjemmeside og i Nordisk Ministerråd. Samrådene holder et årligt møde sammen med de baltiske samråd og normalt et andet møde udelukkende med nordiske deltagere. NVL's leder, Antra Carlsen, deltager normalt også i møderne.

På møderne orienterer de enkelte lande om nyt siden sidst. Andre temaer er NVL og nordisk samarbejde, EAEA og EU. Desuden præsenteres projekter og rapporter af fælles interesse.

Den 1.-2. marts 2012 var der nordisk-baltisk møde i Tallinn. Per Paludan Hansen, Trine Bendix Knudsen og Flemming Gjedde deltog som DFS' repræsentanter. Letland deltog ikke i mødet. Letland og Litauen er hårdt ramt af finanskrisen, og i de to lande kører folkeoplysningsaktiviteterne på meget lavt blus. Næste møde holdes i Stockholm i januar 2013.

Selv om samrådene overordnet hver især repræsenterer folkeoplysningen i de enkelte lande, er der stor forskel på,

hvordan folkeoplysningen i de enkelte lande er organiseret. Den personlige kontakt og den gensidige orientering om, hvad der foregår i de enkelte lande, er en stor fordel ved disse møder. Møderne er med til at skabe vigtige netværk og personkontakter.

5. Grundtvig-programmets fremtid

DFS og enkelte medlemsorganisationer søgte og fik tilskud fra EU's Grundtvig-program i 2012. Programmet har været med til at styrke de ikke-formelle læringsudbud over hele Europa og sætte vigtigheden af den ikke-formelle sektor/folkeoplysning på den europæiske dagsorden. Grundtvig er en del af EU's Livslang Lærings-program (LLP) og støtter europæisk projektsamarbejde inden for folkeoplysning samt efteruddannelse af lærere, ledere mv. inden for den ikke-formelle voksenuddannelsessektor. Programmet ophører i 2013.

Erasmus for Alle-programmet forventes at afløse LLP, og de første ideer om dette nye programs indhold, herunder hvilken plads folkeoplysningen og voksnes ikke-formelle læring vil få, begyndte at tegne sig i 2012. I tråd med den generelle vægtning i den europæiske uddannelsespolitik af læring for beskæftigelsesegnethed lagde det oprindelige programforslag op til, at den ikke-formelle voksenuddannelse skulle indgå som en del af det nye programs erhvervsuddannelsesdel.

DFS henvendte sig til både EU-Kommissionen i Bruxelles og den danske regering under Danmarks formandskab i første halvår af 2012 og gjorde opmærksom på den ikke-formelle sektors egenart og afgørende funktion i et demokratisk samfund, som har behov for oplyste, omstillingsparate og initiativrige borgere. Det danske formandskab foreslog i maj 2012, at voksenlæring adskilles fra programmets erhvervsuddannelsesdel og at bevillingerne til området øges væsentligt.

Europa-Parlamentet blev sidst på året enige om en række forbedringer i EU-Kommissionens oprindelige forslag til Erasmus for Alle set fra folkeoplysningen og den ikke-formelle voksenuddannelsessektors vinkel. DFS har overfor den danske regering givet udtryk for vores støtte til disse ændringer og anbefaler at følge Parlamentets forslag, når ministrene i 2013 skal forhandle programmet på plads.

Den endelige beslutning skal tages af EU-Kommissionen, Europa-Parlamentet og medlemslandene (Ministerrådet) i enighed og forventes taget i maj 2013.

IX. Internt

1. Medlemsorganisationer og partnerskabsorganisationer

Antallet af medlemsorganisationer i 2012 har været uforandret.

Men DFS mistede to partnerorganisationer. Det Danske Kulturinstitut og Kulturelle Samråd i Danmark opsagde deres partnerskaber. Til gengæld fik DFS en ny partner i Tænk tanken DEA. DFS havde ved indgangen til 2013 i alt 33 medlemmer og 8 partnerorganisationer.

2. Bestyrelsen

Ved repræsentantskabsmødet i 2012 blev vedtægterne ændret, således, at bestyrelsen blev udvidet med ét ordinært medlem og fik tilforordnet en medarbejderrepræsentant. Derudover var tre ordinære medlemmer på valg. Til de i alt fire ledige pladser blev Anders Hind (DATS), John Meinert Jacobsen (AOF), Otto Juhl Nielsen (FOF) og Ingolf Christensen (DOF) valgt.

Bestyrelsen konstituerede sig på sit første møde med Søren Eigaard som næstformand. Bestyrelsen har holdt seks ordinære møder i 2012. Desuden blev der holdt møde under Folkemødet på Bornholm i juni, hvor hele bestyrelsen deltog.

Desuden har bestyrelsen foretaget en studierejse til Berlin i november 2012, hvor der også blev holdt strategimøde.

Bestyrelsen har især brugt kræfter på at orientere sig mod en ny regering og en ny ressortfordeling, hvor en stor del af folkeoplysningen blev flyttet fra Undervisningsministeriet til Kulturministeriet, på de vedtægtsændringer, som blev vedtaget på repræsentantskabsmødet, på at koordinere interessevaretagelse med og mellem medlemsorganisationerne, på at implementere den nye strategi for DFS og på at lægge en ny strategi for finansieringen af DFS' aktiviteter fremover.

3. Sekretariatet

Personalemæssigt måtte vi i begyndelsen af året tage afsked med Sigrith Bilsted Pedersen. Agnethe Nordentofts stilling blev i januar godkendt som et fleksjob. Denne situation gav plads til at vi i august kunne ansætte Annemarie Holm som udviklingskonsulent og i oktober Celia Skaarup som studentermedhjælper.

Derudover har året været præget af i alt tre barsler. Helle Bjerregård gik på barsel i april og venttes tilbage ultimo januar 2013.

Bestyrelse og konsulenter var i november i Berlin og mødtes her bl.a. med repræsentanter for Deutscher Volkshochschul Verband.

Henrik Bro holdt to ugers barsel i juni. Stine Höhwu-Christensen vendte tilbage fra barsel i december, men går på barsel med næste barn i marts 2013.

Det betød at Rikke Vium Madsens ansættelse blev forlænget til 21. juni 2013. Desuden blev Mai-Britt Tollund ansat i et barselsvikariat fra marts til og med august 2012. Mai-Britt blev herefter ansat som konsulent på timebasis.

Hele sekretariatet deltog i Folkemødet på

Bornholm i juni og konsulenterne i bestyrelsens studietur til Berlin i november. Sekretariatet holdt desuden et halvdags personaleseminar i juni.

Der er i løbet af året udviklet en skriftlig lønpolitik for DFS, og sekretariatet har gennemført den lovpligtige APV (arbejdspladsvurdering) med efterfølgende besøg af en ergoterapeut.

Der har i året været arbejdet på at konsolidere projektorganiseringen.

2. Bestyrelsen, interne udvalg og arbejdsgrupper

Bestyrelsen

Formand Per Paludan Hansen,
LOF
- valgperiode: 2011-2013

Niels Glahn,
Folkehøjskolernes Forening i Danmark
- valgperiode 2012-2014

Næstformand Søren Eigaard,
Folkeuniversitetet
- valgperiode: 2011-2013

Randi Jensen,
Daghøjskoleforeningen
- valgperiode: 2011-2013

John Meinert Jacobsen,
AOF Danmark
- valgperiode 2012-2014

Otto Juhl Nielsen,
FOF
- valgperiode: 2012-2014

Ingolf Christensen,
DOF
- valgperiode 2012-2014

Flemming Jørgensen,
FDB
- valgperiode: 2011-2013

Bernhard Trier Frederiksen,
NETOP
- valgperiode: 2011-2013

Anders Hind
DATS
- valgperiode: 2012-2014

Michael Voss
Medarbejderrepræsentant

Trine Bendix Knudsen
Bestyrelsens sekretær

Interne udvalg og arbejdsgrupper

Bestyrelsens Tipsudvalg

Søren Eigaard, Folkeuniversitetet
Niels Glahn, Folkehøjskolernes Forening i Danmark
Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen
Flemming Jørgensen, FDB
Anders Hind, DATS
Trine Bendix Knudsen, DFS
Flemming Gjedde, DFS

Udviklingspuljen, Bevillingsgruppen

John Meinert Jacobsen, AOF Danmark
Per Paludan Hansen, LOF
Bernhard Trier Frederiksen, NETOP
Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen
Trine Bendix Knudsen, DFS
Flemming Gjedde, DFS

VEU - Kontaktudvalg

Torben Dreier, FO (Netop)
Lene Buerup (LOF)
Hans Pauli Christiansen, Voksenskolen i Albertslund (DOF)
Niels-Anton Svendsen, DOF
Rie Nielsen, Hovedstadens Ordblinde-skole
Anne Marie Hannberg, SUKA (DOF)
Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen
Tine Sahlgren, FOF
Humaira Nasim, AOF
Stine Hohwü-Christensen, DFS
Rikke Vium Madsen, DFS

Realkompetencestyregruppe

Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen
Agnethe Nordentoft, DFS
Stine Hohwü-Christensen, DFS

Brobygningsnetværket

Axel Hoppe, Produktionsskoleforeningen
Christian Brøbech Legarth, Frie Fagsko-ler
Ejnar Bo Pedersen, Ungdomsskolefor-eningen
Niels Glahn, Folkehøjskolernes Forening i Danmark
Ole Borgå, Efterskoleforeningen
Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen
Jette Kammer, AOF-Danmark
Michael Voss, DFS
Agnethe Nordentoft, DFS
Annemarie Holm, DFS

Folkeoplysningens Kommunikationsnet-værk (FoKo)

20 informations- og kommunikationsan-svarlige fra 18 medlems- og partner-skabsorganisationer var ved årsskiftet tilsluttet netværket.
Arbejdsudvalg:
Martin Hansen, NETOP
Mette Kragh Faurholdt, Grænseforenin-gen
Michael Voss, DFS

Realkompetenceforum

Heri sidder en til to repræsentanter fra de medlemsorganisationer, der er inte-resseret i arbejdet.
Agnethe Nordentoft, DFS
Stine Hohwü-Christensen, DFS

Strategisk Forum

Alle medlemsorganisationers formænd og sekretariatsledere
Trine Bendix Knudsen, DFS

Netværket for kulturelle foreninger vedr. lokaler

Kristian Hald Jensen, DATS
Louise Broch, DAOS
Knud Lambaa, DAOS
Dina Gelfer-Jørgensen, DAOS
Peter Hansen, DAO
Susan Fazakerley, AKKS
Hanne Hauge, SLA
Gitte Thomsen, SLRTV
Trine Bendix Knudsen, DFS
Rikke Vium Madsen, DFS

Styregruppen for opfølgning på Folke-oplysningsloven og lokale samråd

Henrik Christensen, DOF
Per Paludan Hansen, LOF
Søren Eigaard, Folkeuniversitetet
Otto Juhl Nielsen, FOF
Bernhard T. Frederiksen, NETOP
Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen
John Meinert Jacobsen, AOF-Danmark
Michael Voss, DFS
Flemming Gjedde, DFS
Trine Bendix Knudsen, DFS

3. Beretninger fra råd, nævn og udvalg

Fælles mandat for folkeoplysningsrepræsentanter i råd, nævn, udvalg, bestyrelser og repræsentantskaber

Dansk Folkeoplysnings Samråd foreslår, indstiller eller udpeger repræsentanter til en lang række organer: råd, nævn, udvalg, bestyrelser og repræsentantskaber. Der er tale om meget forskellige organer, som opererer på vidt forskellige felter. Nogle repræsentanter sidder som egentlige organisationsrepræsentanter for DFS, mens andre er valgt eller udpeget som repræsentanter for folkeoplysningen mere generelt eller som repræsentanter for hele offentligheden. Nogle er personligt udpegede, mens andre sidder der i kraft af deres job. Fælles for alle repræsentanter er dog, at de hver især repræsenterer noget mere end sin egen person.

Når DFS og folkeoplysningen bliver bedt om at finde sådanne repræsentanter skyldes det den rolle folkeoplysningen traditionelt spiller i vores demokratiske samfund. Folkeoplysningens repræsentanter er derfor folkets - medborgerens - repræsentanter, mens de andre repræsentanter i et organ typisk er fagfolk. Det er med stolthed, men også med ydmyghed, at vi påtager os den svære opgave.

DFS ønsker med dette fælles mandat at give et grundlag for repræsentanternes arbejde i de forskellige organer, hvor DFS på en eller anden måde er involveret i udpegningen eller beskikkelsen. Det fælles mandat kan suppleres af et specifikt mandat for det enkelte organ. Formålet med mandatet er at understøtte og styrke udførelsen af det hverv den enkelte repræsentant er valgt til, men også at fremme folkeoplysningens demokratiske værdier gennem repræsentanterne.

Medborgerens ambassadør

Den vigtigste opgave for en folkeoplysningsrepræsentant er således at være medborgerens ambassadør eller vagthund. Det skal ikke forstås sådan, at man skal tage en enkelt persons parti i en evt. konkret sag, idet der sagtens kan opstå konflikter mellem en enkelt person og medborgeren generelt betragtet. Medborgeren skal forstås som fællesskabet af borgere overfor "systemet", dvs. overfor myndigheder eller andre magtfulde organisationer, virksomheder eller institutioner. Folkeoplysningsrepræsentanten skal sætte sig i medborgerens sted og holde øje med steder, hvor magten forsøger at sættes sig igennem.

Demokratiets og foreningernes vogter

Fællesskabet af borgere kan forstås som civilsamfundet. Folkeoplysningsrepræsentanten er civilsamfundets talerør i det pågældende organ. Den demokratiske organisering af civilsamfundet sker i foreninger. Derfor bliver folkeoplysningsrepræsentanten også en beskytter af det foreningsliv, der taler på vegne af et fællesskab. Folkeoplysningsrepræsentanten bliver en vogter for demokratiet.

Sikre adgang til relevante oplysninger

Som folkeoplysningsrepræsentant er det en vigtig opgave at stå for åbenhed og gennemsækelighed som en del af demokratiet. En konkret opgave kan være, at sikre en adgang til relevante oplysninger for borgeren. Relevant viden skal formidles lettilgængeligt på en enkel og forståelig måde.

Den folkeoplysende synsvinkel

Som folkeoplysningsrepræsentant er det relevant også at rejse synspunkter af holdningsmæssig art. Der er ikke tale om partipolitiske synspunkter, men synspunkter, der tager sit udspring i den folkeoplysende tradition og de folkeoplysende værdier, som bl.a. handler om demokrati, aktivt medborgerskab, livslang læring, ligestilling, åndsfrihed, mv. Det kan være vanskeligt at fastlægge præcist på skrift og må i stedet udvikles i den levende samtale mellem folkeoplysningsrepræsentanterne og deres respektive folkeoplysende baglande, dvs. DFS og egne organisationer, og blandt folkeoplysningsrepræsentanterne indbyrdes. Når DFS udpeger, indstiller eller foreslår en repræsentant, sker det også på baggrund af vedkommendes indsigt i de folkeoplysende værdier.

At kæmpe med oprejst pande

I flere organer sidder folkeoplysningsrepræsentanten som lægperson overfor professionelle og fagfolk. Det kræver både en meget grundig forberedelse og en frimodighed i opgavevaretagelsen. Det kan kræve sin mand eller kvinde at gå imod sagkundskaben i en sag af hensynet til borgeren eller demokratiet. Eller at kræve flere informationer eller yderligere forklaring eller belysning af emner der måske er kendt stof for de øvrige, men fremmed stof for folkeoplysningsrepræsentanten.

Det er en opgave i sig selv ikke at give op!

Ved seminarielærer
Laust Riis-Søndergaard,
Den Frie Lærerskole

Bibeskæftigelsesnævnet

Efter retsplejelovens §§ 47-47f er der oprettet et Bibeskæftigelsesnævn, der bl.a. varetager den generelle administration af dommers bibeskæftigelse. Nævnet består af 7 medlemmer, heraf 2 repræsentanter for offentligheden. Beskikkelse af disse sker efter indstilling til justitsministeren fra henholdsvis Dansk Folkeoplysnings Samråd og Rektorkollegiet. Der skal samtidig beskikkes suppleanter for disse. Beskikkelse sker for en periode på 6 år og genudpegnning kan ikke finde sted.

<http://www.domstol.dk/bibeskaeftigelsesnaevnet/>

Nævnet har i 2012 afholdt 2 møder i Højesteret og 2 voteringer, der blev afgjort via e-mail. Sagerne har ligget indenfor områderne: A) Tilladelse til indtægtsgivende bibeskæftigelse og B) Tilladelse til udpegning af dommere fra de overordnede retter til offentlige råd og nævn.

Eksempler på sager fra A, hvor det især handler om hvervet som formænd og forskellige medlemskaber: Ansøgning om hverv som formand for Socialpædagogernes Landsforbunds Klagenævn og BUPL's Klagenævn, legater og fonde, tilladelse til optagelse i et Voldgiftsdommerpanel, hvervet som fagkonsulent, redaktør for kommenteret retsplejelov, fuldmægtig i Københavns retshjælp,

medlemskab af Retsplejerådet, medlem af bestyrelsen for Dansk Jagtforsikring. Eksempler på sager fra B, hvor det typisk omhandler udpegning af dommere fra de overordnede retter til offentlige råd og nævn: Landsdommer som formand for Apotekernævnet, landsdommer som suppleant for Abortkernævnet. Det, der har været voteret om via e-mail, har været lignende få ukomplicerede sager, hvor der ikke har været tvivl om udfaldet.

I ovenstående har jeg ikke medtaget, hvordan voteringerne faldt ud, men blot givet eksempler på typiske sager i 2012. Der arbejdes med stor præcision og seriøsitet i de sager, som Bibeskæftigelsesnævnet er sat i verden for at varetage. Sagerne er veltilrettelagte og gennemskuelige - men ikke nødvendigvis derfor nemme at afgøre for en lægmand. F.eks. i grænseområderne, hvor der kan opstå spørgsmål om at fravige det altovervejende udgangspunkt, hvorefter der ikke gives tilladelse til dommers medlemskab af bestyrelser i erhvervsdrivende virksomheder.

Papiret der er udarbejdet af DFS vedr.: "Fælles mandatet for folkeoplysningsrepræsentanterne i råd, nævn, udvalg, bestyrelser og repræsentantskaber", er et godt grundlag af have med i tankerne, når vi holder møder og i de situationer, hvor den folkeoplysende synsvinkel skal repræsenteres.

Ved direktør
Otto Juhl Nielsen,
FOF

Danmarks Evalueringsinstitut, EVA

Repræsentantskabet for Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) nedsættes af EVAs bestyrelse for en 3-årig periode. Repræsentantskabet består af 36 medlemmer, som har til opgave en gang om året at udtale sig om instituttets årsrapport og handlingsplan. Som repræsentant for voksen- og efteruddannelsesområdet (indstillet fra sektoren for institutionsejere og bestyrelsesforeninger) indstilles 1 kvinde og 1 mand af DFS i fællesskab med Daghøjskoleforeningen og Oplysningsforbundenes Fællesråd. <http://www.eva.dk/>

EVA's handlingsplaner, her planen for 2013 er det centrale omdrejningspunkt for fællesskabet DFS, Daghøjskoleforeningen og Oplysningsforbundenes repræsentation af voksen- og efteruddannelsesområdet. Handlingsplanen 2013 omhandler dagtilbud for børn, grundskole, ungdomsuddannelse, videregående uddannelse, voksen- og efteruddannelse, tværgående projekter og internationale netværk. Følgende projekter blev på området for voksen- og

efteruddannelse sat i gang i 2012: Evaluering af VEU Centre, AMU for flygtninge og indvandrere og VEU Centre og vækst. Med handlingsplanen for 2013 sættes der gang i følgende projekter: VEU til de unge ufaglærte, fra ufaglært til faglært, voksenpædagogiske miljøer/VUC og dansk uddannelse til voksne udlændinge. Voksen- og efteruddannelsesområdet udgør et mindre hjørne af EVA's samlede aktiviteter og er i disse år karakteriseret ved de arbejdsmarkedspolitiske prioriterede problemstillinger i samfundet.

Den danske UNESCO-nationalkommission

I henhold til bekendtgørelse nr. 1088 af 14. november 2005 om statutter for Den danske UNESCO-nationalkommission beskikker undervisningsministeren 7 medlemmer med interesse i UNESCOs virksomhed, herunder 1 repræsentant for folkeligt oplysningsarbejde. Dansk Folkeoplysnings Samråd inviteres til at pege på en kvinde og en mand, hvorefter undervisningsministeren beskikker den ene. Beskikkelsesperioden er 4 år. www.unesco.dk

UNESCO har fire mandatområder: Uddannelse, videnskab, kultur og information og kommunikation. Folkeoplysningen har størst interesse i uddannelses- og kulturområderne, men også i de øvrige to.

Jeg blev beskikket 1. maj 2012. Siden da har der været holdt to møder i nationalkommissionen. Der har desuden været afholdt en festlighed på Kronborg Slot i anledning af 65 års jubilæet for Den danske UNESCO-nationalkommission. Her deltog ressortministeren, børne- og undervisningsminister, Christine Antorini og nationalkommissionens protektor HKH prinsesse Marie. I samarbejde med Ministeriet for Børn og Undervisning og Uddannelsesnetværket, arrangerede nationalkommissionen en konference til præsentation af UNESCO's årlige Global Monitoring Report på uddannelsesområdet. Nationalkommissionen nedsætter et antal arbejdsgrupper, bl.a. en kulturgruppe, som jeg er blevet medlem af. Gruppen har holdt ét møde.

Den Uafhængige Politiklagemyndighed

Ved lov nr. 404 af 21. april 2010 om ændring af retsplejeloven blev en ny politiklageordning vedtaget. Den Uafhængige Politiklagemyndighed er en selvstændig myndighed. Den består af 5 medlemmer, heraf 2 repræsentanter for offentligheden samt suppleanter. Offentlighedsrepræsentanterne beskikkes efter indstilling fra henholdsvis Kommunernes Landsforening og Dansk Folkeoplysnings Samråd. Beskikkelsesperioden er 4 år. <http://politiklagemyndigheden.dk/om-os/politiklageraadet>

Politiklagerådet og Den Uafhængige Politiklagemyndighed (DUP) har i skrivende stund ved udgangen af januar 2013 været i fuld funktion i godt 1 år. Selve myndigheden flyttede 1. januar 2012 ind i nye lokaler i Aarhus, og der er nu

Jeg ser det som min primære opgave, at rejse folkeoplysningspolitiske synspunkter i nationalkommissionens drøftelser. Det drejer sig bl.a. om at pege på betydningen af ikke-formel og livslang læring og betydningen af menneskerettigheder, ytringsfrihed og demokrati. Derudover mener jeg at følgende af nationalkommissionens opgaver har særlig interesse for folkeoplysningen: uddannelse for bæredygtig udvikling (UBU), informationsfundet og sikring af kultur som en udviklingsfaktor.

Som noget særligt, har Danmark i øjeblikket sæde i det ene af UNESCO's tre styrende organer, Styrelsesrådet. I efteråret holdt Styrelsesrådet møde i Paris. Her blev vedtaget et ændringsforslag fra Danmark om at FN's 10-år for UBU skal følges op af en international programramme. I nationalkommissionen vil vi i den kommende tid arbejde på forslag til indholdet i programrammen. Det er et arbejde, jeg vil engagere mig i. UNESCO optog i efteråret 2011 Palæstina som medlemsland. Det har betydet, at Israel og USA har meldt sig ud. Det giver først og fremmest store økonomiske problemer for UNESCO. Samtidig har den danske regering valgt også at skære ned i Danmarks bidrag til UNESCO. Det er en situation jeg – indtil videre uden held – har arbejdet på at ændre. Men det betyder også at magtfordelingen i UNESCO er ændret til fordel for BRIK-landene, som ikke prioriterer et område som ytringsfrihed så højt. Det bekymrer de nordiske lande, som har gjort ytringsfriheden til en mærkesag. Det er et område, jeg vil følge fremover.

over 20 fastansatte, fordelt på direktør, efterforskere, jurister og administrative medarbejdere.

Rådets arbejde har i det første år haft sigte på at fastlægge retningslinjerne for arbejdet i myndigheden og gennem stillingtagen til større, principielle sager at "lægge linjen" i forhold til myndighedens afgørelser. Rådet har stor opmærksomhed på, at der gennem DUPs praksis og afgørelser sker en styrkelse af befolkningens tillid til behandlingen af klager over politiet, ligesom det har været afgørende, at også både politiet som sådan og den enkelte myndighed får respekt for og tillid til DUP. Sluttelig skal nævnes, at vi i Politiklagerådet har drøftet etablering af en mæglingsordning og har besluttet, at der i 2013 skal forsøges etableret et forsøg hermed.

Ved sekretariatsleder
Trine Bendix Knudsen,
DFS

Ved generalsekretær
Niels Glahn,
Folkehøjskolernes Forening

Ved næstformand
Anders Hind,
Dansk Amatør Teater Samvirke

Det Danske Kulturinstitut

Det Danske Kulturinstitut (DDK) er en selvejende institution, som finansieres gennem en statsbevilling via Kulturministeriet og egenindtægter. Instituttets øverste myndighed er Repræsentantskabet, som har op til 60 medlemmer. Til Repræsentantskabet kan vælges institutioner, der beskæftiger sig med mellemfolkeligt samarbejde. De vælges for en 4-årig periode. De enkelte institutioner udpeger selv den person, som de ønsker at lade sig repræsentere ved. DFS har i mange år udpeget 1 repræsentant.
<http://www.dankultur.dk/>

DDKs repræsentantskabsmøde blev afholdt den 14. maj 2012 i Vartov. Dagsordenen var ganske ordinær, bortset fra at der skulle vælges ny formand og næstformand.

Formanden Søren Møller havde bebudet sin afgang. Bestyrelsen foreslog og repræsentantskabet besluttede at vælge Michael Christiansen til ny formand og Michael Metz Mørch til næstformand. Endvidere blev, på baggrund af drøftelse på sidste repræsentantskabsmøde om udvidelse af bestyrelsen samt kønsfordeling, Anette Wad, også på anbefaling fra bestyrelsen, indvalgt.

Dommerudnævnelsesrådet

Ifølge retsplejelovens § 43 b består Dommerudnævnelsesrådet af 6 medlemmer, der beskikkes af justitsministeren. En højesteretsdommer (formand), en landsdommer (næstformand), en byretsdommer, en advokat og to offentlighedsrepræsentanter, indstillet af henholdsvis Kommunernes Landsforening og Dansk Folkeoplysnings Samråd. Medlemmerne udpeges for fire år og kan ikke genudpeges.

Offentlighedsrepræsentanterne skal være personer, der er engagerede i samfundsforhold og bredt orienterede og de pågældende skal være i besiddelse af personlig integritet og gennemslagskraft. Der kan ikke indstilles personer, som er medlem af eller ansat i DFS.
<http://www.domstol.dk/dommerudnaevnelsesraadet/>

DUR, som Dommerudnævnelsesrådet ofte forkortes, blev oprettet den 1. juli 1999 som led i en større reform af domstolenes forhold. Formålet med DUR's etablering var at skabe et organ, som kunne bidrage til at dommerrekrutteringen fik en bredere basis, således at dommerkorpset fra byretter over landsretter til Højesteret kom til at rumme en større erfaringsmæssig bredde. Med

Der er ingen tvivl om, at DDK udfører et stort og vigtigt arbejde for Danmark i forbindelse med kulturformidling og dermed også for fortsat udvikling af mellemfolkelig forståelse. Aktiviteterne i DDK er mangfoldige, men efter min mening, også i høj grad baseret på en elitær tilgang til aktiviteterne. Derfor ser jeg også gerne, at DFS arbejder for en endnu tættere forbindelse og øget samarbejde med DDK.

Danmarks tradition for folkeoplysningsarbejde via såvel de frie højskoler og efterskoler, som via de mange amatørkulturelle organisationer og deres traditioner, kunne sagtens 'gå hånd i hånd' med DDKs i øvrigt flotte arbejde, på tværs af både lande og kontinenter. Michael Christiansen udtalte, på baggrund af såvel den forelagte beretning som tidligere indlæg på mødet bl.a.: "... der er ikke tvivl om, at overfor Kulturministeriet og Udenrigsministeriet har vi gjort klart fra starten, at Det Danske Kulturinstituts fundament er urørligt, og det merkantile skal ikke danne grundlaget. Dette er ikke til diskussion, og selve idégrundlaget kan ikke diskuteres." Dette skulle give gode muligheder for en fortsat udvikling af samarbejdet mellem DDK og DFS.

andre ord skal det søges at udbrede rekrutteringen, så den ikke i så høj grad afspejler den traditionelle vej, hvor dommere har baggrund som dommerfuldmægtige eller hentes i Justitsministeriet og dets institutioner.

Endvidere var det ønsket, at man skulle opnå en mere åben og gennemsigtig udnævnelsesprocedure.

Ønsket om en bredere rekruttering må dog ikke overskygge det helt naturlige sigte, at stillingerne skal besættes med de bedst kvalificerede ansøgere. Vægtningen mellem de forskellige hensyn er beskrevet i retsplejelovens paragraf 43, hvor der står: "Besættelsen af dommerstillinger skal ske ud fra en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer til den pågældende stilling. Der skal herved lægges afgørende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer. Også bredden i ansøgernes juridiske erfaringsgrundlag skal tillægges vægt, ligesom det skal indgå i vurderingen, at der ved domstolene bør være dommere med forskellig juridisk erhvervsbaggrund".

DUR mødes en gang om måneden bortset fra juli måned. (En gang om året afholdes et heldagsmøde, som afholdes hos en af domstolene). Møderne varer som regel et sted mellem to og fem timer, afhæn-

gigt af hvor mange stillinger der skal besættes, og hvor mange ansøgere, der er indkaldt til samtale. Rådet tilstræber efter grundige drøftelser at nå frem til enighed om indstillingerne, som også i 2012 for samtlige indstillinger vedkommende er blevet fulgt af justitsministeren.

Om det lykkes at skabe en bredere rekuttering af landets dommere afhænger helt af, om der er velkvalificerede ansøgere med utraditionel baggrund,

Folkeuniversitetsnævnet

I henhold til lovbekendtgørelse nr. 854 af 11. juli 2011 om støtte til folkeoplysende undervisning, (folkeoplysningsloven) §47, stk. 2, nr. 1 anmoder Kulturministeriet Dansk Folkeoplysnings Samråd om at indstille en kvinde og en mand med særlig ekspertise i formidling til Folkeuniversitetsnævnet. Kulturministeren udpeger en af de indstillede til medlem af Folkeuniversitetsnævnet. Beskikkelsesperioden er 3 år.

<http://www.folkeuniversitetet.dk/default.aspx?pagetype=6&custID=11>

Folkeuniversitetsnævnet har i sit arbejde i 2012 videreført det koncept, som på en god måde blev en del af dagligdagen for nogle år siden. Internt i Folkeuniversitetsnævnet er der en fin gensidig forståelse for den forskellighed, som man nødvendigvis må respektere mellem de store universitetsafdelinger på den ene side og de mindre komitéer på den anden. Samtidig har nævnet på bedste vis været i stand til at hæve sig op, til at frigøre sig for alt for snævre lokalinteresser, for at være det politiske organ for Folkeuniversitetet i hele Danmark. For eksempel har der igen i år været en god og i allerhøjeste grad vigtig debat om niveauet for de tilbud, der udbydes gennem Folkeuniversitetet. Nytænkning og udvikling er naturligvis også til stadighed vigtige elementer for at Folkeuniversitetet kan følge med tiden, men det er samtidig hele tiden nævnets opgave at sørge for, at det faglige niveau holdes, så man virkelig oplever, at man

Følgegruppen for Nationalt Videncenter for Frie Skoler

NVFS blev etableret i september 2010 på grundlag af en samarbejdsaftale mellem Den frie Lærerskole (DfL), University College Lillebælt (UCL) samt University College Syddanmark (UC Syd). En rådgivende følgegruppe blev nedsat ved etableringen. Denne består af 11 foreninger for skoleformer under Lov om friskoler og private grundskoler mv. og Lov om frie kostskoler. Desuden blev Grundtvigsk Forum og DFS inviteret med. Alle har 1 repræsentant hver. Kun

som søger de opslåede stillinger. Der er ikke tvivl om, at der er opmærksomhed omkring problematikken. Det har været vigtigt for os i DUR at præcisere, at et afslag på et konkret stillingsopslag ikke er en afvisning. Der er til visse stillinger rigtig mange kvalificerede kandidater, hvorfor det er helt normalt at søge igen. Dommerudnævnelsesrådets årsberetninger giver hvert år en grundig gennemgang af resultatet af årets udnævnelser og stillingsbesættelser

får noget mere, når man deltager i Folkeuniversitetets arrangementer. Rimelig aktualiseret havde nævnet spørgsmålet om hvorvidt forskere, der er dømt for videnskabelig uredelighed, kan accepteres som forelæsere i Folkeuniversitetet. Aktiviteten har igen været stigende, og det har betydet, at Folkeuniversitetsnævnet i årets løb har vedtaget en model for den fremtidige budgettering de forskellige afdelinger imellem. Efter denne model kan en afdeling på et ret tidligt tidspunkt se, hvor stort et tilskudstilsgagn man kan regne med i det kommende regnskabsår, så man hurtigere kan se, hvor der skal spares, eller hvor der skal satses. Folkeuniversitetsnævnet vil gerne i hele sit virke opleves som en løftestang for Folkeuniversitetet i Danmark, og derfor er det også vigtigt hele tiden at sørge for, at kommunikationen mellem de forskellige led eller niveauer fungerer, så det opleves positivt og konstruktivt og til glæde for helheden. Vi synes selv, at denne del er forbedret betydeligt, men i et åbent samarbejde skal der altid være plads til forbedringer eller ændringer.

Arbejdet med at udvikle Folkeuniversitetet på IT-fronten skrider fremad specielt i et forsøg på at gøre den fælles hjemmeside tydeligere, hurtigere og helt specielt mere brugervenlig. Også i Folkeuniversitetet oplever vi, at flere og flere af vore kunder kommer til os via nettet, så arbejdet med at få aktive og aktuelle hjemmesider til alle afdelinger og til alle komitéer vil helt bestemt komme til at fylde en del også i 2013.

3 af skoleforeningerne tilhører DFS' medlemskreds: Efterskoleforeningen, Frie Fagskoler og Højskoleforeningen. Følgegruppen har ingen beslutningskompetence, men skal give sparring til videncenteret.
http://www.videnomfrieskoler.dk/30-samarbejdspartnere.html?highlight=fÅ_lgegruppe

NVFS' arbejde har i 2012 været præget af lederskifte (februar), konsolidering og udvikling af nye opgaver samt forberedelse til sikring af det økonomiske

Ved formand
Ingolf Christensen,
DOF

Ved udviklingskonsulent
Annemarie Holm,
DFS

grundlag for centrets drift efter juli 2013, hvor undervisningsministeriets 3-årige særbevilling til centret udløber.

Videncenterets opgave er at styrke de frie skolers arbejde og udvikling i Danmark gennem indsamling af evidensbaseret viden om de frie skolers pædagogiske praksis og skolevirksomhed. Centret udsendte en projektpordefølge i maj 2012 og en opdateret i december, som gav overblik over videncenterets afsluttede projekter i 2012 og ca. 10 igangværende projekter. En ny center-hjemmeside blev desuden lanceret i december.

Ved udviklingskonsulent
Agnethe Nordentoft,
DFS

PIAAC/SFI "Danskernes kompetencer"

PIAAC, the Programme for the International Assessment of Adult Competencies eller "PISA for voksne" er en international undersøgelse af den voksne befolknings kompetencer igangsat af OECD. Undersøgelsen gennemføres i perioden 2009-2013 i 27 lande i form af en pilotundersøgelse og en hovedundersøgelse. I Danmark er det SFI - Det nationale Forskningscenter for Velfærd - der står for arbejdet. SFI kalder undersøgelsen for "Danskernes kompetencer", og projektet kan følges på SFI's hjemmeside. Projektet har en bredt sammensat referencegruppe med repræsentanter for bl.a. arbejdsmarkedets parter, øvrige relevante forskningsmiljøer, projektets følgegruppe med syv ministerier repræsenteret, samt uddannelses- og beskæftigelsesområdet - herunder DFS. Jeg er medlem af referencegruppen på vegne af DFS.

DFS' repræsentation i følgegruppen har i 2012 været delt mellem vores sekretariatsleder indtil august og herefter undertegnede. 3 møder er blevet afholdt: 23/3, 25/9 og 9/11. Septembers mødet var alene viet til drøftelse af en strategi for opnåelse af fornyet bevilling. Denne var ved årets afslutning fortsat under udarbejdelse. DFS' rolle i følgegruppen er mere tilbagetrukket end skoleforeningernes, der jo er direkte parthavere i centerets aktiviteter. Det nye videncenter for folkeoplysning (VIFO), som forventes etableret i 2013, skal ifølge det politiske oplæg samarbejde med NVFS.

http://www.sfi.dk/om_piaac-7226.aspx
Referencegruppen indkaldes to gange årligt og orienteres om, hvordan arbejdet går både nationalt og internationalt, og der er drøftelser af mulige problemstillinger i forbindelse med dataindsamlingen, eller fx hvordan det sikres at særlige målgrupper - unge, ældre med- og uden arbejdsmarkedstilknytning, flygtninge/indvandrere - er afbalanceret repræsenteret. Referencegruppen har således mulighed for at bidrage med gode råd, ønsker og forventninger til undersøgelsen.

De foreløbige resultater, der blev præsenteret i november, tyder på spændende in-put i forhold til fremtidige strategier for livslang læring og kompetenceudvikling og i forhold til, hvordan kompetencer spiller sammen med tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Undersøgelsens samlede resultater præsenteres i efteråret 2013.

Ved forretningsfører
John Meinert Jacobsen,
AOF Danmark

Pressenævnet

Efter medieansvarslovens § 41 beskik-ker justitsministeren efter udtalelse fra Dansk Folkeoplysnings Samråd 2 medlemmer af Pressenævnet som offentlighedens repræsentanter samt 2 stedfortrædere for disse medlemmer. Beskikkelsesperioden er 4 år.
<http://www.pressenaevnet.dk/>

I 2012 blev der for alvor sat fokus på virket og rammerne for det danske pressenævn. DFS var med til at præge debatten og udviklingen gennem sine repræsentanter i nævnet. Året startede med at større danske virksomheder beklagede at Pressenævnet var en instans som ikke kunne bruges til meget, når først en uheldig journalistisk historie var ude. Der blev peget på behovet for at nævnet skulle kunne uddele bøder og straf. Dertil kom, at flere folketingspolitikere på tværs af de politiske partier samlet tog initiativ til en høring i folketinget vedrørende pressenævnet og massemediernes indbyrdes roller. Der var inviteret gæster fra Norge som satte lys på, hvor-

ledes der er gået radikalt anderledes til værks i Norge med at etablere et pressenævn med andre mere vidtrækkende rammer for sit virke end i Danmark.

I Danmark har vi en forældelsesfrist på fjorten dage, fra massemediet har bragt en historie til at klagen skal være indbragt. Samtidig skal den som klager have en direkte retslig interesse i historien for at kunne være klageberettiget. Til sammenligning er fristen i Norge to år for forældelse og den retslige interesse modificeres løbende ved at nævnet i Norge selv tager sager op af egen drift samt har en bredere tolkning af begrebets betydning.

Det har haft meget stor politisk opmærksomhed, at medierne til stadighed har haft svært ved at bringe en korrektion, rettelse eller kritik med en rimelig placering og på en rimelig facon. Pressenævnet har således for første gang - og i flere sager - udbedt at en kritik blev bragt på forsiden af et trykt medie. Ligeledes har Pressenævnet for første gang været lempeligere med den rigide opfattelse af begrebet "retslig interesse" og

endelig har der været flere eksempler på at fristen på fjorten dage er tilsidesat. Alt i alt har DFS som repræsentant for offentligheden medvirket til at Pressenævnet er en institution, som borgerne i større omfang kan læne sig opad, når de oplever sig krænket eller dårligt behandlet af et massemedie.

Den samlede opmærksomhed omkring Pressenævnets virke og vilkår, betød at retsudvalget og kulturudvalget i folketin-

Rådet for Voksen- og Efteruddannelse, VEU-rådet

VEU-rådet blev oprettet 1. januar 2009 i forbindelse med lov om ændring af lov om produktionsskoler, lov om arbejdsmarkedsuddannelse m.v., lov om erhvervsuddannelser, lov om Danmarks Evalueringsinstitut og lov om åben uddannelse m.v. Udover de faste medlemmer blev VEU-rådet udvidet med 6 tilfornordnede uden stemmeret. En af disse indstilles af Dansk Folkeoplysnings Samråd i fællesskab med de landssækkende oplysningsforbund, Daghøjskoleforeningen og Foreningen af Ledere ved Danskuddannelserne. Beskikkelsesperioden er 4 år.

<http://www.uvm.dk/Uddannelser-og-dagtilbud/Uddannelser-til-voksne/Fakta-om-uddannelser-til-voksne/VEU-raadet>

Jeg ser især min opgave i rådet som:

- At varetage en deltager-/borgervinkel over for en system-/institutionsvinkel - med særligt fokus på kortudannede m.fl.
- At varetage den folkeoplysende vinkel og folkeoplysningens vinkel ift. VEU-området - med særlig opmærksomhed på emner som FVU, realkompetence, FVU/OBU og læringstilbud til tosprogede og lignende områder, hvor folkeoplysningen har meget at bidrage med i det samlede VEU-billede
- At sikre baglandet relevant information. Interesserede organisationer i baglandet modtager således løbende information om arbejdet i rådet via DFS' sekretariat.

Rådet har i årets løb drøftet Evalueringsinstituttet EVAs evaluering af FVU, og har i øvrigt drøftet FVU, herunder aktivitetsudvikling og rammer for virksomheden, på stort set alle møder.

Jeg forfægter løbende, at forskellige målgrupper skal have adgang til FVU-tilbud, der passer til deres forskellige behov, bl.a. via formålstjenlige og fleksible regler for et differentieret udbud. FVU og OBU er det eneste VEU-område, hvor der har været vækst i aktiviteten det seneste år. Det gælder især for de ledige, hvor FVU-aktiviteten for nogle få år siden var forsvindende. Driftsover-

get inviterede Pressenævnet til et samråd, for at drøfte og markere holdninger og forventninger til fremtiden. Det er DFS repræsentanternes vurdering, at politikerne vil fastholde et vågent øje på pressenævnets virke og vilkår og om nødvendigt skride ind med lovjusteringer for at sikre en ordentlig balance mellem mediernes journalistiske kultur og borgernes retsfølelse.

enskomstparter, herunder ikke mindst folkeoplysningen, står for hovedparten af stigningen. Der er imidlertid risiko for at aktiviteten igen presses ned, fordi Ministeriet for Børn og Unge (MBU) lægger stigende vægt på formel regeloverholdelse på bekostning af den pædagogisk nødvendige fleksibilitet, især hvad angår ledige. Det er et problem, som jeg følger i rådet ved enhver given lejlighed. Jeg har også været med til at minde om/følge op på VEU-rådets forslag om, at der skal udvikles FVU-tilbud, der i højere grad imødekommer den store målgruppe af FVU-deltagere med andet modersmål end dansk. Ministeren er principielt imødekommende, og ministeriet har beskrevet en forsøgsramme, som er klar til at blive rullet ud, men der er endnu ikke fundet finansiering hertil.

I rådet er jeg den der hele tiden holder fast i realkompetence ud fra et deltager-/borgerperspektiv. Kompetenceudvikling skal være meningsfuldt for den enkelte og det forudsætter, at man bygger på de realkompetencer, der findes, og bruger dem aktivt som ressource i forløbet. Det er glædeligt, at der nu kan konstateres stigende interesse for realkompetence i rådet - og åbenbart også i befolkningen: Ministeriets oplysningsfilm om realkompetencevurdering, Find dit guld, er blevet set på nettet over en million gange.

Trods det er RKV-aktiviteten i uddannelserne, først og fremmest AMU, stærkt faldende. Det skyldes at ministeriet, ligesom for FVU, har indskærpet reglerne for lediges deltagelse i uddannelsesaktiviteter, herunder Individuel Kompetence Vurdering i AMU - og disse regler udgør en markant barriere for anvendelse af RKV for ledige, selv om det er her, behovet og motivationen er størst.

Reglerne for udlicitering af AMU-uddannelser er blevet strammet på en uhenigtsmæssig måde, der bl.a. rammer oplysningsforbunds og daghøjskolars mulighed for at bygge bro til AMU. Desværre fik DFS-kredsen ikke protesteret i tide, fordi VEU-rådet mod sædvane ikke blev hørt om den konkrete udformning af reglerne og fordi vi, på trods af løfter om det modsatte, heller ikke blev hørt

Ved sekretariatsleder
Randi Jensen,
Daghøjskoleforeningen

ad andre veje. DFS har protesteret over for ministeren og VEU-rådet, hvilket har resulteret i en vejledning om, hvordan daghøjskoler og oplysningsforbund fortsat kan spille sammen med AMU,

men desværre på meget bureaukratiske vilkår. Endvidere har forløbet resulteret i, at man har indskærpet, at rådet som helhed skal høres i alle tilfælde af væsentlige regelændringer.

Rådet for Menneskerettigheder

Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder blev oprettet ved lov den 1. januar 2003. Centeret omfatter Institut for Internationale Studier og Institut for Menneskerettigheder. Under sidstnævnte er nedsat Rådet for Menneskerettigheder, der afspejler synspunkter, som gør sig gældende blandt interesserede frivillige organisationer m.fl.

DFS har meddelt sin interesse i at være repræsenteret i Rådet og har 1 repræsentant.

<http://www.menneskeret.dk/om+imr/organisation/rådet>

DFS's repræsentation i Rådet for Menneskerettigheder har naturligt fokus på borgernes muligheder for at udøve aktivt medborgerskab, herunder borgernes ytringsfrihed, valgfrihed i forhold til oplysningsemner, forsamlings- og foreningsfrihed samt rettigheder der knytter sig til uddannelses- og arbejdslivet. DFS' repræsentation har dermed et bredere sigte end mange af de andre medlemmer af Rådet for Menneskerettigheder, som varetager snævrere sam-

fundsgrupperes interesser, f.eks. handicap, etnicitet, seksuel orientering, mv. Rådets arbejde i 2012 har fordelt sig på tre møder, hvor særligt overvejelser i forbindelse med implementering af de råd Danmark har modtaget ved FNs ekssamen af Danmark som led i den såkaldte UPR-proces (Universal Periodic Review; UPR) har fyldt en del.

Opfølgning på UPR processen har samtidig været anledning til at indføre en ny arbejdsform i Rådet – nemlig tematiske arbejdsgrupper, som arbejder mere eller mindre uafhængigt af Institut for Menneskerettigheder.

Rådets fremtidige arbejdsmetode vil fremover være to årlige møder suppleret med drøftelser af enkelte temaer i regi af arbejdsgrupper. Næste emne vil være hadforbrydelser.

2013 vil i kraft af nyt lovgrundlag for Rådets arbejde medføre at alle, der ønsker sæde i Rådet – både nuværende medlemmer og organisationer, der ikke tidligere har haft sæde i Rådet skal ansøge om optagelse. DFS ansøger om fortsat medlemskab.

I løbet af året har kulturministeren nedlagt Dialogforum for folkeoplysning til fordel for en mere ad hoc præget dialog i form af et seminar og en konference i 2013.

Som DFS' repræsentant i udvalget, ser jeg det som min opgave, at repræsentere den del af folkeoplysningen, som ikke allerede er repræsenteret gennem oplysningsforbundene og Fritid og Samfund. Derudover er det DFS' rolle i udvalget at sikre, at repræsentanterne for den folkeoplysende voksenundervisning står samlet, og at vi som sådan er i konstruktiv dialog med de øvrige parter. I den samlende rolle, har jeg deltaget i en arbejdsgruppe under udvalget, der skal bistå ministeriet i tilrettelæggelsen af seminaret, samt i et særskilt møde for overskudsmodtagerne af tips- og lottomidler.

Ved sekretariatsleder
Bernhard Trier Frederiksen,
NETOP

Ved sekretariatsleder
Trine Bendix Knudsen,
DFS

Samarbejdsudvalget

Samarbejdsudvalget er et forum for uformel vidensudveksling og samarbejde for en række af de organisationer, der arbejder med folkeoplysning og foreningsliv. Samarbejdsudvalget består af repræsentanter for Danmarks Idrætsforbund (DIF), Dansk Firmaidrætsforbund (DFIF), Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI), Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), AOF, DOF, FOF, LOF, NETOP, Fritid og Samfund og DFS. Undervisningsministeriet og Kommunernes Landsforening (KL) sidder også med til møderne.

Udvalget mødes efter behov og har i 2012 mødtes fem gange. På møderne har vi behandlet forskellige emner af fælles interesse. Det har været emner i relation til folkeoplysningsloven, bl.a. lokaletilskudsregler og foreningers hjemmetilhørsforhold. Vi har også drøftet lov om frikommuner og en kommende revision af udlodningsloven. Udvalget har desuden arbejdet med igangsættelse af analyser i regi af Kulturministeriet, som opfølgning på seneste revision af folkeoplysningsloven, herunder en analyse af de kommunale folkeoplysningspolitik-

Søfartsstyrelsens udvalg vedrørende fritidssejleruddannelserne

Udvalget vedrørende fritidssejleruddannelserne skal afgive udtalelse i spørgsmåls vedrørende fritidssejleruddannelserne, som Søfartsstyrelsen forelægger udvalget. Udvalget kan desuden selv tage uddannelsesspørgsmål op til behandling og afgive indstilling om dette til Søfartsstyrelsen.

Udvalget består af en formand udpeget af Søfartsstyrelsen samt af yderligere 4 medlemmer udpeget af Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Sejlunion, Danmarks Tursejler Forening og Danmarks Fritidssejlerunion.

<http://www.soefartsstyrelsen.dk/fritidssejlere/Sider/R%C3%A5dog%C3%A6vn.aspx>

Søfartsstyrelsen har i 2012 gennemført prøver og udstedt beviser indenfor fritidssejleruddannelserne:

Speedbådsbeviser, Beviser for bestået Duelighedsprøver, Beviser for bestået Yachtskipper af 3. grad og Beviser for bestået Yachtskipper af 1. grad.

SOK anbefaler, at fritidssejlerne har de nødvendige teoretiske navigatoriske uddannelse inden de begiver sig til søs. Dette gælder især fritidsfartøj under 15 meter, hvor der ikke er noget lovkrav om teoridiske uddannelse, med undtagelse af "speedbådsprøven".

I lyset af udviklingen i sejladsmønstre og navigationsteknologi findes det at være

Teknologirådet, bestyrelsen og repræsentantskabet

Teknologirådet blev nedsat af Folketinget ved lov i 1995 som en selvstændig institution. Ifølge loven var DFS indstillingsberettiget til ét bestyrelsesmedlem og to medlemmer af repræsentantskabet. Teknologirådets formål var at følge den teknologiske udvikling og gennemføre udredninger og vurderinger af teknologiens muligheder og konsekvenser. Teknologirådet fik en fast årlig finanslovsbevilling.

I efteråret 2011 blev der indgået et politisk forlig i Folketinget om at nedlægge Teknologirådet. Folketinget nedlagde officielt Teknologirådet den 20. juni 2012 og som følge heraf blev jeg afbeskicket som medlem af bestyrelsen og Otto Juhl Nielsen og Helle Bjerregård blev afbeskicket som medlemmer af repræsentantskabet. Der har derfor ikke været afholdt ordinære møder i 2012.

Teknologirådet var et vigtigt organ for en folkelig debat om teknologi og for demokratisk indflydelse på den teknolo-

på tide at give indholdet af fritidssejleruddannelserne et serviceeftersyn, bl.a. med henblik på at sikre, at der fortsat er overensstemmelse mellem best practice i sejlerverdenen og output på uddannelserne.

De erhvervsmæssige søfartsuddannelser justeres løbende, men disse ændringer har kun haft en meget begrænset afsmitning på fritidssejleruddannelserne, som senest er blevet revideret for efterhånden mange år siden.

Søsportens Sikkerhedsråd har derfor taget initiativ til nedsættelse af et udvalg vedr. revision af fritidssejleruddannelserne. I udvalget sidder repræsentanter for Søsportens Sikkerhedsråd, Søfartsstyrelsen, Dansk Sejlunion, Danske Tursejlere, Danmarks Fritidssejler Union, Svendborg Sejlerskole og Marstal Navigationskole.

Styrelsen har udpeget Carsten Aagaard Rasmussen som medlem af udvalget på baggrund af hans rolle som tilsynsførende ved duelighedsprøverne samt tilknytning til folkeoplysningen.

Udvalget skal gennemgå og vurdere danske fritidssejleruddannelser – herunder inddrage erfaringer fra udlandet og komme med forslag til eventuelle ændringer i fritidssejleruddannelsernes indhold, organisation og prøveformer, med det formål primært at fremme sejladsikkerhed og forebygge af ulykker. Arbejdet med justeringen af de nævnte uddannelser forventes at være afsluttet medio 2013.

giske udvikling. På vegne af DFS deltog jeg derfor meget aktivt i forsøget på at redde Teknologirådet hen over vinteren 2011/12, men uden held. Derefter bidrog vi til arbejdet med at videreføre rådets aktiviteter i en ny form. Det blev til Fonden Teknologirådet, som blev oprettet samtidig med nedlæggelsen af det gamle råd.

http://www.tekno.dk/subpage.php3?page=statisk/dk_om_os.php3&toppic=om_os

Fonden Teknologirådet er organiseret og finansieret meget anderledes end rådet. Fremover vil hovedparten af aktiviteterne blive udført mod vederlag og vil ikke være så tæt knyttet til Folketinget og den demokratiske proces som tidligere. DFS har ikke længere automatisk sæde i bestyrelsen, men er inviteret til at indgå i repræsentantskabet med ét medlem. Repræsentantskabet nedsættes formelt i 2013 og vælger fremover to medlemmer af bestyrelsen.

Ved underviser
Carsten Aagaard Rasmussen,
FOF

Ved sekretariatsleder
Trine Bendix Knudsen,
DFS

Ved udviklingskonsulent
Annemarie Holm,
DFS

Undervisningsministeriets EU-specialudvalg vedrørende uddannelse

Undervisningsministeriets EU-specialudvalg har til opgave at informere relevante organisationer og institutioner om tiltag af uddannelsespolitisk art i EU-regi. Medlemmer af udvalget er offentlige myndigheder, uddannelsesinstitutioner, faglige organisationer og interesseorganisationer, bl.a. Kommunernes Landsforening, Rektorkollegiet, Handelsskolerne, CVU, Danmarks Lærerforening, Dansk Magisterforening, LO, DA, FTF, DSF, DUF og DFS.

<http://www.uvm.dk/Om-os/Ministeriets-internationale-arbejde/Europa-og-uddannelse/EU-specialudvalget-vedroerende-uddannelse>

3 møder er blevet afholdt: Den 16/1, 19/4 og 7/11. Flemming Gjedde deltog i de første to, hvor orientering om begivenheder under det danske EU-formandskab i første halvår af 2012 var på dagsordenen samt punkter til Rådsmøderne hhv. den 10/2 og den 11/5.

I januar blev Den Fælles Rapport om implementering af strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET2020) behandlet. DFS havde ingen bemærkninger. På april mødet blev forslaget om EU-programmet

for uddannelse, ungdom og idræt med arbejdstitlen 'Erasmus for Alle' behandlet. DFS' tidligere høringssvar til ministeriet herom påpegede bl.a., at voksenlæring og folkeoplysning bør have sin egen "sektor" i programmet og at budgetandelen bør øges, at programmet bør understøtte op-/omkvalificering, social inklusion, aktivt medborgerskab og personlig udvikling, at mangfoldighed bør bibeholdes samt mobilitetsprojekter for voksne.

På mødet den 7/11 var punkter til Rådsmøde den 26/11 på dagsordenen: Validering af ikke-formel og uformel læring, læsefærdigheder og Uddannelse i Europa 2020-strategien. DFS var forhindret i at deltage, men sendte inden mødet bemærkning om, at der i dagsordenen vedr. Uddannelse i Europa 2020-strategien alene fokuseres på bedre samarbejde mellem erhvervsuddannelsesinstitutioner, virksomheder og arbejdsmarkedets parter samt videregående uddannelser, hvorimod demokratiske værdier, social sammenhængskraft, aktivt medborgerskab og interkulturel dialog ikke nævnes. Der lægges i Danmark traditionelt vægt på disse værdier, hvorfor DFS anbefalede, at man fra dansk side her burde overveje at fremhæve disse aspekter.

Repræsentationer nationalt

Bibeskæftigelsesnævnet

Laust Riis-Søndergaard, Den Frie Lærerskole
Suppleant: Kaj Andersen, NETOP
Beskikkelsesperiode: 1. februar 2012-31. januar 2018

Danmarks Evalueringsinstitut, repræsentantskabet

Otto Juhl Nielsen, FOF
Beskikkelsesperiode: 1. januar 2012-31. december 2014

Den danske UNESCO Nationalkommission

Trine Bendix Knudsen, DFS
Beskikkelsesperiode: 1. maj 2012 - 30. april 2016

Den uafhængige Politiklagemyndighed

Niels Glahn, Folkehøjskolernes Forening i Danmark
Suppleant: Flemming Jørgensen, COOP
Beskikkelsesperiode: 1. juli 2011 - 30. juni 2015

Det Danske Kulturinstitut, repræsentantskabet

Anders Hind, DATS
Udpeget: Februar 2011

Dommerudnævnelsesrådet

Anne Birgitte Lundholt, FOF
Suppleant: Knud-Erik Therkelsen, Grænseforeningen
Beskikkelsesperiode: 1. oktober 2011-28. februar 2015

Folkeuniversitetsnævnet

Ingolf Christensen, DQF
Beskikkelsesperiode: 1. marts 2008 - 28. februar 2012

Følgegruppen for Nationalt Videncenter for Frie Skoler

Annemarie Holm, DFS
Suppleant: Agnethe Nordentoft, DFS
Udpeget: Efterår 2010

PIAAC/SFI "Danskernes kompetencer"

Agnethe Nordentoft
Udpeget: 2009

Pressenævnet

Marianne Druedahl, LOF
Stedfortræder: Otto Juhl Nielsen, FOF
John Meinert Jacobsen, AOF Danmark
Stedfortræder: Karsten Kolding, FDB
Beskikkelsesperiode: 1. januar 2012 - 31. december 2015

Rådet for Menneskerettigheder

Bernhard Trier Frederiksen, NETOP
Udpeget: Januar 2009

Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-Rådet)

Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen
Beskikkelsesperiode: 1. juni 2011 - 31. maj 2015

Samarbejdsudvalget mellem oplysningsforbundene, DUF, Idrætten, KL, Folkeoplysningsudvalgene og DFS

Trine Bendix Knudsen, DFS
Udpeget: 1. november 2010

Søfartsstyrelsens udvalg vedrørende fritidssejleruddannelserne

Carsten Aagaard Rasmussen, FOF
Udpeget: 2007

Teknologirådet, bestyrelsen

Trine Bendix Knudsen, DFS
Beskikkelsesperiode: juni 2011-juni 2012

Teknologirådet, repræsentantskabet

Otto Juhl Nielsen, FOF
Beskikkelsesperiode: juni 2011-juni 2012
Helle H. Bjerregård, DFS
Beskikkelsesperiode: oktober 2010-juni 2012

Undervisningsministeriets EU-Specialudvalg

Flemming Gjedde, DFS: 2004-okt.2012
Annemarie Holm, DFS.
Udpeget: november 2012

Repræsentant i internationale organisationer

DFS er medlem af den europæiske organisation for voksenuddannelse, EAEA.

DFS' formand, Per Paludan Hansen sidder i EAEA's bestyrelse og blev i 2011 valgt som 'vicepresident'.

European Association for the Education of Adults, EAEA

Flemming Gjedde, DFS. Udpeget: 2004

International Council for Adult Education, ICAE

Flemming Gjedde, DFS. Udpeget: 2004

Internationale tillidsposter

Medlem af EAEA's bestyrelse

Per Paludan Hansen. Valgt: 2008, genvalgt 2011

Medlem af styregruppen for InfoNet Adult Education

Michael Voss. Valgt: 2009

Medlem af NVL's Netværk for Validering

Stine Hohwü-Christensen. Valgt: 2010
Randi Jensen vikarieret under Stines barselsorlov

Medlem af Styrelsen for International Uddannelsesgodkendelsesudvalg for Livslang Læringsprogrammet

Agnethe Nordentoft. Valgt: 2007

4. Medlemsorganisationer (31/12 2012)

---

1. AOF Danmark
Teglværksgade 27, 1. sal, 2100 København Ø
41 88 77 70 - aof@aoof-danmark.dk - www.aof-danmark.dk
2. Atlantsammenslutningen
Ryvangs Allé 1, bygning 5, 2100 København Ø
39 27 19 44 - atlant@atlant.dk - www.atlant.dk
3. Daghøjskoleforeningen
Gammel Kongevej 39 G, 2.th., 1610 København V
33 33 06 66 - foreningen@daghojskoler.dk - www.daghojskoler.dk
4. Dansk Amatør Orkesterforbund, DAO
c/o Peter Hansen, Vestergade 29 A, 1. tv., 4600 Køge
info@daonet.dk - www.daonet.dk
5. Dansk Amatørorkester Samvirke, DAOS
Dina Gelfer-Jørgensen, Slingerupgade 21, 1.th., 2200 København N
tlf: 2425 7932 - formand@daos.dk - www.daos.dk
6. DATS, Landsforeningen for Dramatisk Virksomhed
Jernbanegade 5, 6230 Rødekro
74 65 11 03 - dats@dats.dk - www.dats.dk
7. Dansk Kvindesamfund
Niels Hemmingsensgade 10, 1153 København K
33 15 78 37 - sekretariat@danskkvindesamfund.dk -
www.danskkvindesamfund.dk
8. Dansk Oplysnings Forbund, DOF
Løngangsstræde 25, 4, 1468 København K
70 20 60 20 - post@danskoplysning.dk - www.danskoplysning.dk
9. Demokrati i Europa, Oplysningsforbundet DEO
Nordkystvejen 2 F, 8961 Allingåbro
70 26 36 66 - info@deo.dk - www.deo.dk
10. Efterskoleforeningen
Vartov, Farvergade 27 H, 2. sal, 1463 København K
33 12 86 80 - info@efterskoleforeningen.dk - www.efterskole.dk
11. COOP
Vallensbæk Torvevej 9, 2620 Albertslund
39 47 00 00 - fdb@fdb.dk - www.fdb.dk
12. FN-forbundet
Store Kongensgade 36, 4. th., 1264 København K
33 46 46 90 - fnforbundet@fnforbundet.dk - www.fnforbundet.dk
13. Folk og Sikkerhed
Nørre Voldgade 27A, 1358 København K
33 14 79 00 - kontakt@folkogsikkerhed.dk - www.folkogsikkerhed.dk
14. Folkehøjskolernes Forening i Danmark
Nytorv 7, 1450 København K
33 36 40 40 - kontor@ffd.dk - www.ffd.dk
15. Folkekirkens Ungdomskor
Maria Winther Jørgensen, Frederiksgade 78 C, 8000 Århus C
21 79 35 31 - fuk@fuk.dk - www.fuk.dk
16. FOF
Peder Skrams Gade 5, 1. sal, 1054 København K
33 14 20 26 - info@fof.dk - www.fof.dk

-
17. Folkeuniversitetet
Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M
65 50 27 27 – sei@fu.dk – www.folkeuniversitetet.dk
  18. Folkevirke
Niels Hemmingsens Gade 10, 3., 1153 København K
33 32 83 11 – folkevirke@folkevirke.dk – www.folkevirke.dk
  19. Frie Fagskoler
Vartov, Farvergade 27D, 3. sal, 1463 København K
33 11 12 91 – hej@friefagskoler.dk – www.friefagskoler.dk
  20. Foreningen Norden
Malmøgade 3, 2100 København Ø
35 42 63 25 – landskontoret@foreningen-norden.dk
www.foreningen-norden.dk
  21. Fritid og Samfund
Skt. Nicolaus Gade 2, 8000 Århus C
86 18 26 27 – fritid@fritid-samfund.dk – www.fritid-samfund.dk
  22. Grundtvigsk Forum
Vartov, Farvergade 27, 1463 København K
33 73 28 00 – vartov@vartov.dk – www.grundtvig.dk
  23. Grænseforeningen
Peder Skrams Gade 5, 1022 København K
33 11 30 63 – info@graenseforeningen.dk – www.graenseforeningen.dk
  24. Grøn Hverdag
Bispebjerg Bakke 8, 2400 København NV
33 15 33 45 – mail@gronhverdag.dk – www.gronhverdag.dk
  25. Kvindernes U-landsudvalg
Aldersrogade 6 E, st., 2100 København Ø
33 15 78 70 – kulu@kulu.dk – www.kulu.dk
  26. LOF
Skelmosevej 10, 2500 Valby
33 21 86 80 – lof@lof.dk – www.lof.dk
  27. Mellempøkeligt Samvirke
Fælledvej 12, 2200 København N
77 31 00 00 – ms@ms.dk – www.ms.dk
  28. NETOP
Gammel Kongevej 39 G, 1.sal, 1610 København V
33 93 00 96 – info@netoplys.dk – www.netoplys.dk
  29. Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis
Ærtevej 120, Egense, 5700 Svendborg
62 24 43 24 – eco-net@eco-net.dk – www.eco-net.dk
  30. Produktionsskoleforeningen
Dæmningen 33, 2. tv., 7100 Vejle
75 82 20 55 – psf@psf.nu – www.psf.nu
  31. Sæmmenslutningen af Lokalarkiver
Andkærvej 19, 7100 Vejle
75 84 08 98 – sla@lokalarkiver.dk – www.danskearkiver.dk
  32. Sæmmenslutningen af Lokale Radio- og TV-stationer i Danmark
Søndergade 12, 1. sal, Postboks 1221, 9100 Aalborg
98 13 96 81 – slrtv@slrtv.dk – www.slrtv.dk
  33. Socialistisk Folkeoplysningsforbund
Blegdamsvej 24 A, 2200 København N
35 35 84 64 – sfof@sfof.dk – www.sfof.dk

Partnerorganisationer til DFS i henhold til vedtægterne § 5.

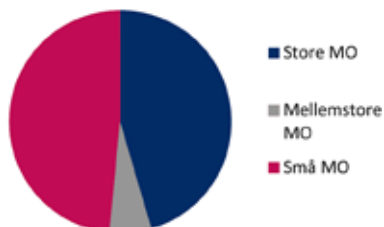
(31/12 2012)

1. AFS Interkultur
Nordre Fasanvej 111, 2000 Frederiksberg
38 34 33 00 - afs.interkultur@afs.org - www.afs.dk
2. Amatørernes Kunst og Kultur Samråd
Vartov, Farvergade 27 A, 2. sal, 1463 København K
24 62 46 24 - akks@akks.dk - www.akks.dk
3. Danmarks Biblioteksforening
Vartov, Farvergade 27D, 2. sal, 1463 København K
33 25 09 35 - dbf@dbf.dk - www.dbf.dk
4. Den Frie Lærerskole
Svendborgvej 15, Ollerup, 5762 Vester Skerninge
62 24 10 66 - dfl@dfl-ollerup.dk - www.dfl-ollerup.dk
5. Komiteen for Sundhedsoplysning
Classensgade 71, 5. sal, 2100 København Ø
35 26 54 00 - kfs@sundkom.dk - www.sundhedsoplysning.dk
6. Landsforeningen af Ungdomsskoleledere
Frederiksborggade 5 A, 3. sal, 1360 København K
33 93 21 19 - lu@lus.dk - www.lus.dk
7. Ungdomsskoleforeningen
Rugårdsvej 9 B, 5000 Odense C
66 14 91 49 - ung@ungdomsskoleforeningen.dk
www.ungdomsskoleforeningen.dk
8. Tænk tanken DEA
Fiolstræde 44, 1171 København K
33 42 66 00 - dea@dea.nu - www.dea.nu

Medlemsorganisationerne
med angivelse af antal delegerede pr. 1. januar 2013

**33 medlems-
organisationer (MO)**

1.	AOF Danmark	3
2.	Atlantsammenslutningen	1
3.	Daghøjskoleforeningen	2
4.	Dansk Amatør Orkester Samvirke	1
5.	Dansk Amatør Orkesterforbund	1
6.	Dansk Amatør Teater Samvirke	3
7.	Dansk Kvindesamfund	1
8.	Dansk Oplysnings Forbund - DOF	3
9.	Demokrati i Europa	1
10.	Efterskoleforeningen	3
11.	COOP	3
12.	FN-Forbundet	1
13.	Folk og Sikkerhed	1
14.	Folkehøjskolernes Forening i Danmark	3
15.	Folkekirkens Ungdomskor	2
16.	FOF	3
17.	Folkeuniversitetet	3
18.	Folkevirke	1
19.	Foreningen Norden	3
20.	Frie Fagskoler	1
21.	Fritid og Samfund	1
22.	Grundtvigsk Forum	3
23.	Grænseforeningen	3
24.	Grøn Hverdag	1
25.	Kvindernes U-lands Udvalg	1
26.	LOF	3
27.	Mellemfolkeligt Samvirke	3
28.	NETOP	3
29.	Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis	1
30.	Produktionsskoleforeningen	3
31.	Sammenslutningen af Lokalarkiver	1
32.	Sammenslutningen af Lokale Radio- og TV-stationer i DK	1
33.	Socialistisk Folkeoplysningsforbund	1

5. Vedtægter for Dansk Folkeoplysnings Samråd

Navn

§ 1

Navn: Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS).

stk. 2. DFS' hjemsted er København.

Formål

§ 2

DFS ser det som folkeoplysningens formål at bidrage til den enkeltes personlige dannelse og uddannelse, og at medvirke til sikring og udvikling af demokratiet. Folkeoplysningen skal gennem sine mangeartede folkeoplysende aktiviteter fremme borgernes medbestemmelse, medansvar og aktive engagement i samfundets udvikling. Folkeoplysningen skal medvirke til at sikre borgernes kendskab til rettigheder og pligter og medvirke til at øge borgernes almenviden og deltagelse i et samfund med frihed, ligestilling og demokrati.

Stk. 2. DFS arbejder for:

- at samle de landsorganisationer, der i formål og aktivitet kan tilslutte sig DFS' formål
- at støtte og udvikle det folkeoplysende arbejde, der kan rummes indenfor formålet
- at styrke samarbejde på tværs af medlemsorganisationerne
- at varetage folkeoplysningens fælles interesser overfor myndigheder, beslutningstagere etc.
- at fremme folkeoplysningens værdier i samfundet

stk. 3. Enhver medlemsorganisation bevarer sin fulde og hele selvstændighed, og DFS kan ikke anfægte de enkelte medlemsorganisationers uafhængighed

Medlemmer

§ 3

Som medlemsorganisationer kan optages landsdækkende organisationer, der har folkeoplysning som et hovedformål og en hovedaktivitet. Ved landsdækkende forstås at organisationen skal have lokal fysisk forankring og have folkeoplysende aktiviteter i alle landets 5 regioner.

Aktiviteterne skal være iværksat af landsorganisationen eller dennes lokale foreninger/institutioner. En medlemsorganisation skal have foreningsstruktur og suverænitæt (egne vedtægter, eget budget og eget regnskab).

stk. 2. Udelukkede som medlemmer er: Interesseprægede organisationer, idrætslige organisationer og idébestemte ungdomsorganisationer, politiske partier, samt kommercielle organisationer. Paraplyorganisationer kan ikke opnå

medlemskab. De nærmere afgrænsninger og uddybninger vedr. medlemsskabs-optagelse fastsættes i en vedtagelse, der optages som bilag til vedtægterne.

stk. 3. Optagelse som sker pr. 1. januar, kan ske efter skriftlig henvendelse med dokumentation for opfyldelse af bestemmelserne jf. stk. 1, inden foregående års udgang. Repræsentantskabsmødet er besluttende om optagelse af medlemmer efter begrundet indstilling fra DFS' bestyrelse, med angivelse af kategori, jf. § 4, stk. 2.

stk. 4. Udmeldelse skal ske skriftligt med 1/2 års varsel til 1. januar.

stk. 5. En medlemsorganisation har pligt til at oplyse DFS om forhold i organisationens virksomhed eller struktur, der kan drage medlemskabet i tvivl (jf. stk. 1 og 2).

stk. 6. Drages en organisations medlemskab i tvivl, skal sagen forelægges førstkommande repræsentantskabsmøde til afgørelse efter indstilling fra bestyrelsen.

stk. 7. Repræsentantskabsmødet kan med 2/3 af de fremmødte delegeredes stemmer ekskludere en medlemsorganisation, der ikke overholder reglerne for medlemskab.

Kontingent

§ 4

DFS' medlemmer betaler et kontingent til DFS' virksomhed.

stk. 2. Kontingentet opkræves efter tre takster således:

- a. Store medlemsorganisationer (3 delegerede med hver 1 stemme).
- b. Mellemstore medlemsorganisationer (2 delegerede med hver 1 stemme).
- c. Små medlemsorganisationer (1 delegeret med 1 stemme).

Kategoriseringen og ændring af kategorisering godkendes af repræsentantskabet efter indstilling fra bestyrelsen.

stk. 3. DFS' forenings- og regnskabsår er 1. januar - 31. december.

stk. 4. Kontingent fastsættes årligt af repræsentantskabet for næste regnskabsår.

stk. 5. Kontingentet forfalder til betaling pr. 1. januar og skal være betalt inden 1. april, da medlemsrettighederne ellers bortfalder. Retten til at genopnå medlemsrettighederne uden en ny behandling af medlemskab (jf. § 3, stk. 3) ophører,

---

hvis medlemsorganisationen står i resistance for to kontingentperioder.

Andre organisationer m.v.

§ 5

Bestyrelsen kan beslutte i DFS' arbejde at inddrage organisationer, der arbejder med folkeoplysning, men som ikke opfylder medlemskravene. Bestyrelsen kan tilbyde disse organisationer partnerstatus.

stk. 2. Bestyrelsen kan beslutte at inddrage institutioner, organisationer, enkeltpersoner eller erhvervsvirksomheder med tilknytning til folkeoplysning i DFS' arbejde. Bestyrelsen kan indgå samarbejdsaftaler o.lign. med disse aktører.

stk. 3. Bestyrelsen kan fastsætte nærmere regler og tilbud for forskellige former for tilknytning til DFS' arbejde, herunder betalingssatser.

Repræsentantskabet

§ 6

Repræsentantskabet er DSF' øverste myndighed.

stk. 2. Der afholdes ordinært repræsentantskabsmøde hvert år i april måned.

stk. 3. Repræsentantskabet indkaldes af bestyrelsen med mindst 8 ugers varsel ved brev til medlemsorganisationerne med angivelse af foreløbig dagsorden.

stk. 4. Repræsentantskabets dagsorden skal mindst indeholde følgende punkter:

- a. Valg af dirigent.
- b. Valg af repræsentantskabsmødese-kretær.
- c. Valg af stemmetællere.
- d. Beretning.
- e. Regnskab.
- f. Fastsættelse af kontingent.
- g. Indkomne forslag.
- h. Valg.
- i. Eventuelt.

stk. 5. Forslag, der ønskes optaget på dagsordenen, skal være sekretariatet i hænde senest 4 uger før repræsentantskabsmødets afholdelse.

stk. 6. Medlemsorganisationerne skal senest 4 uger før repræsentantskabsmødet meddele sekretariatet navne på deres delegerede.

stk. 7. Endelig dagsorden bilagt eventuelt indkomne forslag, det reviderede regnskab, beretning og motiveret forslag til kontingent udsendes til medlemsorganisationerne senest 3 uger før repræsentantskabsmødets afholdelse.

stk. 8. Ekstraordinært repræsentantskabsmøde kan indkaldes med 2 ugers varsel og skal afholdes, såfremt mindst 20 pct. af medlemsorganisationerne kræver det med angivelse af motiveret dagsorden.

stk. 9. Repræsentantskabet består af delegerede udpeget af medlemsorganisationerne med respektive antal delegerede, jf. § 4, stk. 2. Repræsentantskabet er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af de delegerede er mødt frem.

stk. 10. Repræsentantskabets møder er i øvrigt åbent for andre repræsentanter fra medlemsorganisationerne og tilknyttede jf. § 5, samt gæster.

stk. 11. En medlemsorganisation er kun berettiget til at deltage i repræsentantskabet med delegerede, såfremt den har indbetalt kontingent til DFS i det regnskabsår, hvori repræsentantskabsmødet afholdes.

stk. 12. Bestyrelsen består af 10 medlemmer.

Stk. 12a. Herudover udpeges en repræsentant af og blandt sekretariatets medarbejdere. Medarbejderrepræsentanten er tilforordnet og deltager uden stemmeret. Medarbejderrepræsentanten deltager ikke i behandling af spørgsmål af personalemæssig karakter. Er medarbejderrepræsentanten forhindret i at deltage ved at bestyrelsesmøde, deltager en suppleant.

stk. 13. På det ordinære repræsentantskabsmøde vælges af og blandt de delegerede:
- i ulige år: Formand samt 4 bestyrelsesmedlemmer.
- i lige år: 5 bestyrelsesmedlemmer.

stk. 14. Bestyrelsesmedlemmernes valgperiode er 2 år, og alle valg har virkning fra repræsentantskabsmødet.

stk. 15. Ved varigt forfald i bestyrelsen udpeger den medlemsorganisation, hvorfra bestyrelsesmedlemmet var delegeret, et nyt bestyrelsesmedlem, som fungerer til førstkommende ordinære repræsentantskabsmøde, hvor der finder nyvalg sted.

stk. 16. På det ordinære repræsentantskabsmøde vælges af og blandt de delegerede:
- i ulige år: 1 kritisk revisor for 2 år samt 1 kritisk revisorsuppleant for 2 år.
- i lige år: 1 kritisk revisor for 2 år samt 1 kritisk revisorsuppleant for 2 år.
Repræsentantskabet vælger årligt revisionselskab.

stk. 17. Såfremt en medlemsorganisation melder sig ud eller ophører med at eksistere, kan en person valgt som repræsentant fra denne organisation ikke længere besidde et tillids-hverv i eller repræsentere Dansk Folkeoplysnings Samråd.

stk. 18. Alle valg og beslutninger sker ved simpelt stemmeflertal blandt de afgivne stemmer, dog ikke ved afstemning om eksklusion af en medlemsorganisation, jf. § 3, stk. 7, ved afstemning om vedtægtsændringer, jf. § 9, stk. 3 og ved afstemning om DFS' opløsning, jf. § 10, stk. 1. Blanke stemmer medregnes ikke.

stk. 19. Ved stemmelighed bortfalder forslaget, dog ikke ved omvalg, jf. stk.20.

stk. 20. Såfremt der opstår stemmelighed ved valg, foretages omvalg blandt de personer, der har opnået stemmelighed. Såfremt der atter opstår stemmelighed afgøres valget ved lodtrækning.

stk. 21. Såfremt én delegeret ønsker skriftlig afstemning, skal denne ske skriftligt.

stk. 22. Der udarbejdes beslutningsreferat af repræsentantskabsmødet, som udsendes til medlemsorganisationer og tilknyttede, jf. § 5.

Bestyrelsen

§ 7

Bestyrelsen konstituerer sig med næstformand.

stk. 2. Hvis formanden har varigt forfald, indtræder næstformanden som formand. Bestyrelsen konstituerer sig herefter på ny.

stk. 3. Bestyrelsen er DFS' øverste myndighed mellem repræsentantskabsmøderne. Formanden tegner DFS, men tegningsretten kan delegeres.

stk. 4. Bestyrelsen kan antage lønnet medhjælp.

stk. 5. Bestyrelsen kan nedsætte udvalg i det omfang, den finder det nødvendigt. Bestyrelsen fastsætter udvalgets kommissorium og beføjelser. Bestyrelsen kan udpege udvalgets formand.

stk. 6. Bestyrelsen samles til møde på formandens foranledning, eller når mindst fire bestyrelsesmedlemmer kræver det med angivelse af motiveret dagsorden. I sidste tilfælde skal mødet afholdes senest 2 uger efter, at begæringen er fremsat.

stk. 7. Bestyrelsen er beslutningsdygtig,

når mindst fem bestyrelsesmedlemmer er til stede. Beslutningen træffes med simpelt stemmeflertal. Ved stemmelighed bortfalder forslaget.

stk. 8. Der udarbejdes beslutningsreferat af bestyrelsesmøderne.

stk. 9. DFS udreder udgifterne ved bestyrelsesarbejdet.

stk. 10. Udgifter ved deltagelse i DFS' arbejde ud over det i § 7, stk. 9 nævnte, udredes af de enkelte medlemsorganisationer, med mindre bestyrelsen beslutter andet.

stk. 11. Med de i denne paragraf fastsatte begrænsninger bestemmer bestyrelsen selv sin forretningsorden.

Sekretariatet

§ 8

Bestyrelsen ansætter og afskediger sekretariatslederen. Sekretariatslederen ansætter og afskediger sekretariatets øvrige personale.

stk. 2. Sekretariatslederen er ansvarlig over for bestyrelsen for sekretariatets virksomhed.

Vedtægtsændringer

§ 9

Nærværende vedtægter kan kun ændres af repræsentantskabet på et møde.

stk. 2. Forslag til vedtægtsændringer skal være bestyrelsen i hænde to måneder før afholdelsen af repræsentantskabsmødet. Forslag til vedtægtsændringer skal udsendes senest 8 uger før repræsentantskabsmødet.

stk. 3. Vedtagelse af vedtægtsændringer kræver mindst 2/3 flertal på repræsentantskabsmødet.

Opløsning

§ 10

DFS kan kun opløses efter vedtagelse på to på hinanden følgende repræsentantskabsmøder. På det første repræsentantskabsmøde, der skal indkaldes med mindst 8 ugers varsel, kræves mindst ¾ flertal, for at forslaget er vedtaget.

stk. 2. Såfremt der på et repræsentantskabsmøde måtte være flertal, jf. stk. 1, skal der mindst 4 uger og højst 12 uger efter denne beslutning indkaldes til et nyt repræsentantskabsmøde med mindst 3 ugers varsel. På dette repræsentantskabsmøde er forslaget om opløsning vedtaget, såfremt det opnår simpelt flertal blandt de afgivne stemmer. Der skal samtidig træffes beslutning om anvendelse og afvikling af DFS' eventu-

---

elle midler, som skal gå til formål, der styrker den frie folkeoplysning.

stk. 3. Bestyrelsen forestår DFS' likvidation.

Ikrafttræden

§ 11

Vedtægterne træder i kraft pr. 12. april 2012.

Således vedtaget på repræsentantskabsmødet den 12. april 2012.

Per Paludan Hansen, Formand
Troels Borring, Dirigent
Trine Bendix Knudsen, Repræsentantskabsmødesekretær

Bilag 1 til Dansk Folkeoplysnings Samråds vedtægter.

§ 1

Bilaget er en uddybning af hvilke typer medlemsorganisationer, der kan optages som medlemmer. Sigtet med bilaget er at adskille den uddybende fortolkning af medlemsdefinitionen fra selve vedtægten, for på den måde at fremtids sikre vedtægterne. Og samtidig at gøre det muligt at tilpasse fortolkningen af medlemsdefinitionen til den udvikling, der finder sted i foreningslivet og i "tidsånden", dvs. i de politiske og økonomiske rammebetingelser, uden at det kræver vedtægtsændringer. Vedtægterne står altid over bilaget. Fortolkninger kan ikke være i modstrid med vedtægterne.

§ 2

Udelukkede som medlemmer er:

Interesseprægede organisationer (som f.eks. fagforbund, lærer- og fagsammenlutninger og erhvervsorganisationer), idrætslige, faglige, sygdomsbekæmpende organisationer, patientforeninger, hobby- eller serviceorganisationer, idébestemte ungdomsorganisationer, politiske partier samt kommercielle organisationer.

stk. 2. Med interesseprægede forstås: Foreninger, hvor selve påvirkningen og interessevaretagelsen af foreningens sag står højere end ideen om oplysning, debat og demokratiengagement. Oplysning vil typisk være en del af virksomheden, men hovedvirksomheden er at fremme en bestemt sag.

§ 3

Paraplyorganisationer kan ikke opnå medlemskab. En paraplyorganisation forstås som en organisation, der som medlemmer har andre landsorganisationer, og hvis formål er at være fællesrepræsentation. En medlemsorganisations afdelinger/medlemsinstitutioner kan heller ikke være medlemmer.

§ 4

Bilaget vedtages og ændres af repræsentantskabet efter samme regler som gælder for vedtægtsændringer, jf. vedtægternes § 9. Bestyrelsen skal senest hvert 5. år fremlægge papiret til vedtagelse på repræsentantskabsmødet.

Bilaget træder i kraft pr. 1. januar 2007 og er senest godkendt i 2012.

6. Forretningsorden - repræsentantskabsmødet

---

§ 1

Samrådets repræsentantskabsmøder gennemføres i overensstemmelse med vedtægternes § 6.

§ 2

Ved simpelt stemmeflertal forstås flest stemmer af de afgivne stemmer, dvs. blanke stemmer medregnes ikke.

§ 3

Valg af dirigent. Valget forestås af Samrådets formand og sker efter reglerne om simpelt stemmeflertal, jf. § 2. Dirigentens rolle er at etablere talerlister samt at disponere debatterne på en måde der sikrer, at de får et logisk forløb.

I øvrigt skal dirigenten tilse, at reglerne i § 12 overholdes.

§ 4

Valg af stemmetællere og repræsentantskabsmødesekretær. Dirigenten er bemyndiget til at foretage det nødvendige skøn over, hvem af de foreslåede, der vælges. Hvis en afstemning kan spares, må dirigenten godt fravige det foreslåede antal af stemmetællere.

§ 5

Beretning. Godkendelse af beretninger kræver simpelt stemmeflertal, jf. § 2. Evt. resolutioner og repræsentantskabsmødeudtalelser behandles under punktet om beretninger.

§ 6

Aflæggelse af regnskab. Der aflægges regnskab for Samrådets drift. Der stemmes om godkendelse af regnskabet. Ved afstemningen kræves simpelt stemmeflertal, jf. § 2.

§ 7

Forelæggelse af forslag til kontingent. Forslag stilles på baggrund af bestyrelsens vedtagne budget. Ved afstemning om kontingent anvendes simpelt stemmeflertal, jf. § 2.

§ 8

Forelæggelse af indkomne forslag. Dirigenten giver ordet til forslagsstilleren eller en repræsentant for forslagsstilleren, som kan give en mundtlig redegørelse for forslaget baggrund og intentioner. Afstemning om indkomne forslag sker ved anvendelse af simpelt stemmeflertal, jf. § 2.

§ 9

1. Valg af formand.
2. Valg af bestyrelsesmedlemmer.
3. Valg af kritisk revisor og kritisk revisorsuppleant.
4. Valg af revisionsselskab.

Der henvises til vedtægternes § 6. Såfremt der til et valg kun er stillet forslag om én kandidat, bortses fra denne bestemmelse, idet kandidaten erklæres for valgt uden afstemning.

§ 10

Eventuelt. Med mindre der foreligger en godkendelse af repræsentantskabet af, at resolutionsforslag og/eller repræsentantskabsmødeudtalelser kan færdigbehandles under dette punkt, giver dagsordenpunktet ikke anledning til nogen handling, der er bindende for Samrådet.

§ 11

Afslutning af repræsentantskabsmødet. Repræsentantskabsmødet afsluttes af Samrådets formand.

§ 12

Regler om tildeling af ordet. Enhver, der begærer ordet, gør dette gældende over for dirigenten ved til denne at aflevere meddelelse med sit navn, medlemsorganisation og evt. emne. De enkelte mødedeltagere tildeles ordet i den rækkefølge, som indtegningen og rækkefølgen af emner tilsiger. Enhver kan få ordet til forretningsordenen uden om den etablerede talerliste.

Ordet til forretningsordenen kan tildeles i følgende tilfælde:

- for at stille forslag om dirigentens afsættelse,
- for at stille forslag om afslutning af debatten,
- for at stille forslag om afstemning,
- for at stille forslag om nedsættelse af udvalg,
- for at stille forslag om udsættelse af en sag,
- for at stille forslag om at gå videre til næste punkt på dagsordenen,

- for at stille forslag om at taletiden begrænses,
- for at stille forslag om, at repræsentantskabsmødet suspenderes for en bestemt periode/tid.

Forslag til forretningsordenen skal uforøvet stilles til afstemning. Ved afstemningen anvendes simpelt stemmeflertal, jf. § 2. Såfremt ordet til forretningsordenen anvendes til andet end de ovenfor nævnte formål, fratager dirigenten taleren ordet, og han/hun indgår i den etablerede talerliste. Under talerrækken kan dirigenten tildele ordet for en kort bemærkning, der enten kan være formet som en berigtigelse eller en replik. Ved ethvert debatpunkts afslutning giver dirigenten forslagsstilleren lejlighed til en afsluttende bemærkning, inden forsamlingen forlader punktet eller går over til afstemning.

§ 13

Regler om valg af personer. Ved stemmeafgivelse skal der anføres kandidatnavne i et antal svarende til antal ledige poster, i modsat fald erklæres stemmesedlen for ugyldig.

§ 14

Regler om repræsentantskabsmødets offentlighed. Repræsentantskabsmødet kan, efter indstilling fra bestyrelsen, beslutte at der kan indbydes gæster til overværelse af mødet. Under begrebet gæster henregnes også repræsentanter for pressen.

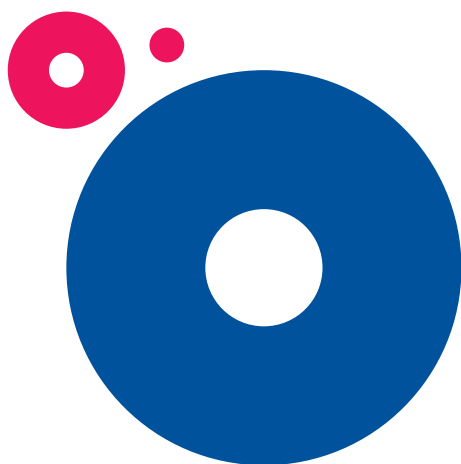
§ 15

Regler om stemmeret og taleret. I henhold til vedtægterne § 6, stk. 9, har alle delegerede fra medlemsorganisationer taleret og stemmeret. Tilknyttede organisationer jf. vedtægterne § 5 har taleret.

Således vedtaget på repræsentantskabsmødet den 12. april 2005.

Eva Møller, Formand
Peter Jon Larsen, Dirigent
Christel Schaldemose, Repræsentantskabsmødesekretær

Dansk
Folkeoplysnings
Samråd